

СХВАЛЕНО

На засіданні педагогічної ради
Протокол №13
від 29 серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ліцею №8

_____ Андріана БОЙКО

Наказ №95-О від 29.08.2025р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

на 2025-2026 навчальний рік

Мукачівського ліцею №8

Мукачівської міської ради

Закарпатської області

РОЗДІЛ І

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма Мукачівського ліцею №8 Мукачівської міської ради - це документ, що містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих на 2025-2026 навчальний рік для досягнення учнями визначених цією програмою очікуваних результатів навчання, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності, громадянської активності та досягнення відповідного рівня обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей, визначених Державними стандартами освіти.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА розроблена відповідно до:

- ✓ Конституції України (ст. 53);
- ✓ Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- ✓ Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- ✓ постанови Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;
- ✓ Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205;
- ✓ Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р;
- ✓ Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87;
- ✓ Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898;
- ✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»);
- ✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;

- ✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- ✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 № 890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- ✓ наказами Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021, № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324) (гриф Міністерства станом на 01 серпня 2022 року надано 95 модельним навчальним програмам), від 03.08.2022 № 698 та від 12.08.2022 № 743-22 щодо оновлення змісту освітніх програм для учнів 1-11 класів.
- ✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
- ✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 07.08.2024 № 1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
- ✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».
- ✓ Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 № 890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».
- ✓ Освітня програма Закладу містить 5 частин та додатки:
- ✓ Освітня програма першого циклу початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1- 2 класи);
- ✓ Освітня програма другого циклу початкової освіти - основний (3- 4 класи);
- ✓ Освітня програма першого циклу базової середньої освіти - адаптаційний (5-ті класи);
- ✓ Освітня програма першого циклу базової середньої освіти - адаптаційний (6 клас) та другого циклу базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 класи);
- ✓ Освітня програма першого циклу профільної середньої освіти - профільно-адаптаційний (10 клас) та другого циклу профільної середньої освіти - профільний (11 клас).

Освітня програма Мукачівського ліцею №8 Мукачівської міської ради Закарпатської області (далі – Освітня програма) розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Структурно освітня програма є сукупністю освітніх програм різного рівня навчання (початкової, базової середньої та середньої (повної) загальної середньої освіти). У програмі дотримано принципів спадкоємності та наступності, тобто кожна наступна програма рівня освіти базується на попередній.

У свою чергу, програма кожного рівня освіти у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їх реалізації. Таким чином, освітня програма – це сукупність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти та спрямовані на досягнення прогнозованого результату діяльності Мукачівського ліцею №8.

Освітня програма розроблена:

- ◆ **для I ступеня**
  - **першого циклу початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 класи)**
  - **другого циклу початкової освіти - основний (3-4 класи)** — відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87;
- ◆ **для II ступеня**
  - ✓ для 5-6-х класів – перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний
  - ✓ другого циклу базової середньої освіти - базове предметне навчання 7 клас– на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898;
  - ✓ другого циклу базової середньої освіти - базове предметне навчання (8-9 класи) – на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»;
- ◆ **для III ступеня**
  - ✓ **(10-11 класи, профільна середня освіта)** – на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання для здобуття початкової освіти, базової середньої освіти та профільної середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм.

Освітня програма включає:

- навчальні плани для кожного рівня (циклу) здобуття повної загальної середньої освіти;
- перелік навчальних (модельних навчальних) програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Під час розроблення Освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Освітня програма є чинною, з моменту її затвердження та введенню в дію.

2. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ. ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

МУКАЧІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №8 МУКАЧІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ заснований на власності територіальної громади Мукачівського ОТГ, Закарпатської області.

Заклад є юридичною особою, існує з 1868 року. У складі закладу освіти функціонує початкова школа як структурний підрозділ на підставі Статуту закладу затвердженого керівником закладу. Мовою освітнього процесу є державна мова.

Ліцензійний обсяг прийому закладу – початкова школа 272 осіб, 5-9 класів 402 осіб, 10-11 класів 81 осіб.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності;

Освітній процес у 1-11-х класах здійснюватимуть педагоги з вищою освітою за такими кваліфікаційними категоріями:

- «спеціаліст» - 13
- «спеціаліст II категорії» - 7
- «спеціаліст I категорії» - 9
- «спеціаліст вищої категорії» - 32
- спеціалісти з педагогічним званням «старший вчитель» - 9
- спеціаліст з педагогічним званням «учитель-методист» - 10
- спеціалісти з педагогічним званням «старший вихователь» - 1

Заклад здійснює освітній процес українською мовою за денною формою навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня в закладі – 5 робочих днів. Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів (*під час дії воєнного стану зупиняється дія положень частини третьої статті 10 ЗУ «Про повну загальну середню освіту»*) і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Забезпечення освітньої діяльності ліцею №8 Мукачівської міської ради Закарпатської області в 2025-2026 навчальному році буде здійснюватися на основі принципів:

- ✓ якість;
- ✓ доступність;
- ✓ індивідуальність;
- ✓ академічна доброчесність;
- ✓ партнерство;
- ✓ успішність

Освітня програма на 2025-2026 н. р. є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу освіти та враховує основні напрямки Стратегії розвитку закладу освіти на 2025-2030 роки.

Головною метою Закладу є забезпечення всебічного розвитку, навчання, виховання, виявлення обдарувань, формування ключових компетентностей, соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству.

Досягнення цієї мети, забезпечується через формування, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослі дження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Головними завданнями закладу є:

- ✓ формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності;
- ✓ виховання патріотизму, поваги до державної мови та державних символів України, дбайливого ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, нематеріальної культурної спадщини українського народу, усвідомленого обов'язку захищати у разі потреби суверенітет і територіальну цілісність України;
- ✓ виконання вимог Державних стандартів початкової і базової середньої освіти;

- ✓ виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості, досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування компетентностей, визначених державними стандартами;
- ✓ створення безпечного освітнього середовища з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб;
- ✓ формування поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; нетерпимості до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства (булінг (цькування)), а також до дискримінації за будь-якою ознакою;
- ✓ виховання і формування відповідальних та чесних громадян України, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;
- ✓ формування і розвиток громадянської культури та культури демократії, почуттів доброти, милосердя, толерантності, турботи, справедливості, шанобливого ставлення до сім'ї, відповідальності за свої дії;
- ✓ усвідомлення потреби в дотриманні Конституції та законів України, академічної доброчесності, нетерпимості до їх порушення та проявів корупції;
- ✓ формування культури та навичок здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- ✓ забезпечення єдності навчання, виховання і розвитку учнів шляхом поєднання зусиль усіх учасників освітнього процесу.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням закладу освіти.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами.

Призначення закладу - реалізація права дитини на здобуття повної загальної освіти, її фізичний, розумовий і духовний розвиток, соціальну адаптацію та готовність продовжувати освіту на подальших етапах.

Школа несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами.

Основним засобом реалізації призначення закладу є здійснення освітньої діяльності відповідно до загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

- I ступінь - початкова загальна освіта;

- II ступінь - базова загальна середня освіта;
- III ступінь - повна загальна середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- ✓ формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- ✓ виховання працьовитості, любові до природи;
- ✓ розвиток в здобувачів освіти національної самосвідомості;
- ✓ формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- ✓ інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- ✓ рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- ✓ виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- ✓ формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення закладу освіти, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність,

вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Здобуття загальної середньої освіти у ліцеї №8 Мукачівської міської ради Закарпатської області відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» **організовується за такими формами:**

- **інституційна – очна (денна);**
- **індивідуальна – екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж.**

Забезпечення освітнього процесу у школі під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, воєнного стану, карантину, інших обставин, які унеможливають відвідування закладу, відбувається з використанням технологій дистанційного навчання відповідно Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 р. № 1115 „Деякі питання організації дистанційного навчання“.

У закладі освіти створені умови для досягнення здобувачами освіти якісних результатів навчання та забезпечується відповідність їх рівня загальної середньої освіти Державним стандартам.

МІСІЯ ЗАКЛАДУ Створити комфортне освітнє середовище, в якому дитина росте здоровою, успішною, щасливою і різнобічно розвивається в умовах довіри, свободи, рівності, вчиться змінювати себе і світ на краще та зможе в майбутньому максимально реалізувати свій особистісний потенціал, а вчитель має творчу свободу.

ВІЗІЯ ЗАКЛАДУ включає та враховує:

- безпечний і дружній до дитини заклад у майбутньому;
- заклад щасливих, успішних здобувачів освіти, висококваліфікованих педагогів та відкритих до співпраці батьків;
- місце, де діти досягають успіху, зростають майбутніми лідерами та патріотами України;
- заклад, який на основі високих моральних цінностей, інновацій та ефективного навчання формує випускника, що зможе успішно реалізувати себе в житті.

Головні принципи освітнього процесу

- **гуманізація**, що визначає пріоритети завдань творчої самореалізації особистості, її виховання, створення умов для вияву обдарованості і талантів здобувачів освіти, формування гуманної особистості;

- **єдність загальнолюдських і національних цінностей**, що забезпечує у змісті освітнього процесу органічний зв'язок і духовну єдність української національної культури з культурою народів світу; розвиток культури всіх національних меншин, що проживають на території України; сприяє усвідомленню пріоритетності загальнолюдських цінностей над груповими; визначає позашкільну

освіту як важливий засіб національного розвитку й гармонізації національних і міжнаціональних відносин в Україні;

- **демократизація**, що передбачає автономію закладу у вирішенні основних питань змісту його діяльності, розвитку різноманітних форм співробітництва та партнерства всіх учасників освітнього процесу;

- **науковість і системність**, що полягає в забезпеченні оптимальних умов для інтегруючої функції освітніх процесів в умовах досягнення основної мети позашкільної освіти;

- **безперервність, наступність та інтеграція**, що забезпечує єдність всіх ланок освіти, об'єднання зусиль Закладу з іншими закладами та організаціями;

- **цілісність і наступність** світи, спрямованої на поглиблення та конкретизацію освітнього процесу; набуття освіти упродовж всього життя, за умови наступності та концентричності;

- **багатоукладність і варіативність**, що передбачає можливість широкого вибору змісту, форм і засобів позашкільної освіти, альтернативність у задоволенні духовних запитів здобувачів освіти, їх пізнавальних та інтелектуальних можливостей та інтересів, запровадження поліваріантності навчальних програм, поглиблення і розширення їх практичної спрямованості, референції та індивідуалізованого освітнього процесу;

- **добровільність і доступність**, що передбачає право вибору та доступності в забезпеченні потреб абсолютності у творчій самореалізації, духовному самовдосконаленні, здобутті додаткових знань, умінь та навичок, підготовки до активної професійної та громадської діяльності;

- **самостійність і активність особистості**, що полягає у забезпеченні психолого-педагогічної атмосфери, яка сприяє виявленню, розвитку і реалізації здобувачами освіти пізнавальної самостійності, творчої активності, прояву обдарованості і таланту;

- **практична спрямованість**, що передбачає набуття здобувачами освіти певних умінь і навичок, орієнтацію на трудову діяльність у ринкових умовах, їх розширення та розвиток, а також впровадження в життя за умов інтеграції з наукою і виробництвом.

ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітньої програми **обумовлені "моделлю" випускника**, призначенням і місцем закладу в освітньому просторі міста, району, мікрорайону.

Перед закладом поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;

3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
6. Забезпечити підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
7. Забезпечити проведення атестації та сертифікації педагогів;
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

РОЗДІЛ II

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма для 1-4 класів визначає вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;

- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

У процесі реалізації Типової освітньої програми передбачено використання внутрішньопредметних і міжпредметних зв'язків, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Мета базової школи II ступеня (5-7 клас)

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти вищезазначених ключових компетентностей:

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічної, доцільної, активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

МЕТА: забезпечення єдиної лінії розвитку особистості школяра; формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у дитини.

Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу школи:

- створення умов для здобуття якісної освіти в умовах освітнього процесу;
- формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку;
- сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості;
- формування світогляду школярів засобами художнього слова;
- оптимізація взаємодії з батьками;
- модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу.

Мета базової школи II ступеня (8-9 класи) визначає зміст та організацію освітнього процесу, забезпечення умов для інтелектуального, соціального, морального, фізичного розвитку і саморозвитку здобувачів освіти. Заклад активно використовує педагогіку партнерства (співробітництва), що ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості, рівного доступу до освіти, створення умов для соціально-психологічного захисту учасників освітнього процесу. Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень.

Профільну середню освіту можуть здобувати особи, які завершили здобуття базової середньої освіти. Учні, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та / або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання у порядку, визначеному Порядком переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 року № 762 (зі змінами), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 року за № 924/27369, або у екстернатній формі здобуття повної загальної середньої освіти згідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 лютого 2016 року за № 184/28314, упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання (Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, пункт 4, абзац 2) наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою

згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти за інших умов.

2.МОДЕЛЬ ВИПУСКНИКА ЗАКЛАДУ

Випускник Мукачівського ліцею №8 – це особистість, патріот та інноватор.

- ✓ Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- ✓ Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення;
- ✓ Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Освічені українці, всебічно розвинені, відповідальні громадяни і патріоти, здатні до інновацій – ось загальна формула, до якої прагне школа і наша є не винятком. Стоячи на порозі великим змін, ми приймаємо їх і будуємо формулу «випускника» по максимуму, тому що віримо: ось хто поведе Україну в ХХІ століття.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчитися користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Кожну з них діти набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- ✓ уміння читати і розуміти прочитане;
- ✓ уміння висловлювати думку усно і письмово;
- ✓ критичне мислення;
- ✓ здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- ✓ ініціативність;
- ✓ творчість;
- ✓ уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;
- ✓ уміння конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект;
- ✓ здатність до співпраці в команді.

Основою такої моделі є Концепція Нової української школи.

РОЗДІЛ III

1. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ТА ЇХ ОБҐРУНТУВАННЯ

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базових навчальних планів Державних стандартів через окремі предмети та інтегровані курси. За

потреби за заявою батьків здобувачів освіти на підставі висновків інклюзивно-ресурсного центру деяким здобувачам освіти забезпечується інклюзивна форма навчання.

Робочий навчальний план складено відповідно до наказів МОН України:

- для **1-2-х класів** - «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм -для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» від 12.08.2022 №743-22;
- для **3-4-х класів** – «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм -для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» від 12.08.2022 №743-22;
- для **5-8-х класів** - розроблено на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120). додаток №3

Типові навчальні плани базової середньої освіти розроблено для:

- закладів з навчанням українською мовою;
- класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини чи з навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або національної меншини.

Навчальні плани містять:

- орієнтовний перелік навчальних предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами / інтегрованими курсами;
- години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (це різниця між сумарною мінімальною кількістю годин, визначеною Державним стандартом для відповідного року навчання, і гранично допустимим річним навчальним навантаженням).

Навчальне навантаження в типових навчальних планах орієнтоване на визначений базовим навчальним планом Державного стандарту діапазон мінімальної та максимальної кількості годин у межах кожної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти. Кількість годин на вивчення окремих навчальних предметів та інтегрованих курсів у навчальному плані орієнтована на мінімальну кількість навчальних годин, визначену базовим навчальним планом базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту).

У навчальному плані визначено години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами, які можна:

- перерозподіляти між різними освітніми галузями, ураховуючи особливості організації освітнього процесу в закладі освіти й індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти;
- використовувати для вибіркового освітніх компонентів (курсів за вибором (факультативних курсів), міжгалузевих інтегрованих курсів), проектної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять.

Заклад освіти розробив навчальний план, як частину освітньої програми закладу освіти на основі Додатку 3, як варіанту типового навчального плану типової освітньої програми.

Заклад освіти визначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також навчальні предмети / інтегровані (зокрема міжгалузеві) курси вибіркового освітнього компонента з урахуванням освітніх потреб учнівства, що відображається в навчальному плані освітньої програми закладу освіти.

Заклад освіти може додавати в навчальний план вибіркові освітні компоненти, що не вказані в Типовій освітній програмі. Для цих освітніх компонентів заклад освіти використовує модельні навчальні програми, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та «Схвалено для використання в освітньому процесі» в установленому порядку, навчальний план затверджує педагогічна рада закладу освіти.

Керуючись пунктом 26 Державного стандарту, заклад освіти визначає:

- кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі в межах кількості годин, визначених Типовою освітньою програмою для відповідної освітньої галузі;
- кількість навчальних годин на вивчення окремих освітніх компонентів галузі в межах навчальних годин, визначених освітньою програмою закладу для відповідної освітньої галузі;
- кількість навчальних годин на вивчення вибіркового освітніх компонентів у межах годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами заклад освіти може використовувати для збільшення кількості годин на обов'язкові освітні компоненти (навчальні предмети / інтегровані курси) до *максимальної кількості годин* для відповідної освітньої галузі (згідно з додатками 1, 2) або перерозподіляти їх на вибіркові освітні компоненти та/або для проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема для подолання втрат у навчанні.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не повинна перевищувати загальну річну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначену базовим навчальним планом, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

Рішення про перерозподіл годин між освітніми галузями, навчальними предметами та/або інтегрованими курсами ухвалює педагогічна рада, яка затверджує освітню програму закладу освіти.

для 9-х класів - «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня від 20.04.2018 № 405, таблиця № 10;

для **10-11-х класів** - Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 року №408(в новій редакції від 20.06.2025 № 890, наказ МОН «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» таблиця №2

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН I СТУПЕНЯ ЛІЦЕЮ №8

РОЗДІЛ II.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ I СТУПЕНЯ

2.1 Загальні положення

Тип навчального закладу - ліцей

Кількість класів – 11

Кількість учнів – 272

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Реалізація мети початкової освіти ґрунтується на таких **ціннісних орієнтирах, як:**

- визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, що забезпечується рівним доступом до освіти, заборонаю будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;
- цінність дитинства, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;
- радість пізнання, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проектної діяльності;
- розвиток вільної особистості шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;
- міцного здоров'я та добробуту, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;
- забезпечення безпеки у результаті створення атмосфери довіри і взаємоповаги, перетворення школи на безпечне місце, де запобігають насильству і цькуванню, надають необхідну підтримку;
- утвердження людської гідності шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання,

справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);

- плекання любові до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави;
- формування активної громадянської позиції, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження навколишнього світу.
-

Програму побудовано із врахуванням **таких принципів**:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма визначає:

- ✓ загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором;
- ✓ очікувані результати навчання учнів;
- ✓ пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- ✓ форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено **ключові компетентності**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно в групі іспостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у правах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного оприродокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та

ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі засад інтеграції, міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, використання яких посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування цілісного світогляду. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання.

2.2 Нормативно правове забезпечення

Освітня програма початкової школи Мукачівського ліцею №8 розроблена на 2025/2026 навчальний рік відповідно до законів України «Про освіту», Указу Президента України від 13.10.2015 № 580/2015 «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688)

2.3 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження:

- для учнів 1 класу визначено 805 годин/навчальний рік,
- для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,
- для 3-х класів - 910 годин/навчальний рік,
- для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах - 35 хвилин, у - 2-х класах - 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

2.4 Перелік освітніх галузей НУШ:

- Мовно-літературна, у тому числі:
- Рідномовнаосвіта (українськамова та література;) (МОВ)
- Іншомовнаосвіта (ІНО)
- Математична (МАО)
- Природнича (ПРО)
- Технологічна (ТЕО)
- Інформатична (ІФО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Громадянськаісторична (ГІО)
- Мистецька (МІО)
- Фізкультурна (ФІО)

Мовно-літературна освітня галузь

Метою початкового курсу мовно-літературної освіти (1-4 класи) є розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей у 1-2 класах; формування мотивації вивчення української мови; розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; розвиток логічного, критичного та образного мислення, мовленнєво-творчих здібностей; формування готовності до вивчення української мови в гімназії.

Початковий курс мовно-літературної освіти розпочинається в 1-А, Б, В класах з предмета «Українська мова. Навчання грамоти» (280 год/навчальний рік). У 2-А, Б, В класах, у 3-А,Б та 4-А, Б класах мовно-літературна освітня галузь реалізується через окремі предмети «Українська мова» (140 год/навчальний рік) і «Літературне

читання» (140 год/навчальний рік), а у 3-Б та 4-Б класах – через інтегрований курс «Українська мова» (280 год/навчальний рік). Зміст та очікувані результати початкового курсу мовно-літературної освіти визначено за такими змістовими лініями: «Взаємодіємо усно», «Читаємо» (у 1 класі), «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища». Уроки української мови у 3-4 класах спрямовуються на реалізацію таких завдань: виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення; розвиток зв'язного мовлення, уяви, пізнавальних здібностей, логічного, критичного та образного мислення школярів; формування повноцінної навички письма, вміння брати участь у діалозі, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення; дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови; залучення молодших школярів до практичного застосування умінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях. Завданнями вивчення навчального предмета «Літературне читання» у 2-4 класах є ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики і жанрів; формування в учнів повноцінної навички читання як універсального інструменту функціональної грамотності; розвиток інтересу і здатності до самостійної читацької діяльності для задоволення різних потреб читача; формування умінь опрацьовувати художні, науково-художні тексти; оволодіння прийомами структурно-сміслового і образного аналізу текстів різних видів; розвиток образного, критичного, логічного мислення та мовлення; формування умінь самостійної роботи з різними видами і джерелами інформації; формування прийомів роботи з дитячою книжкою, періодичною, довідковою літературою; формування вмінь безпечного і критичного використання медіапродукції, здатності створювати медіапродукти і спілкуватися за допомогою медіазасобів; розвиток уяви і здатності виявляти себе у різних видах літературно-творчої діяльності; формування готовності до вивчення української та зарубіжної літератури в освітньому закладі II ступеня.

У програмі навчального предмета «Літературне читання» визначено такі змістові лінії: «Пізнаємо простір дитячого читання»; «Розвиваємо навичку читання, оволодіваємо прийомами розуміння прочитаного»; «Взаємодіємо усно за змістом прослуханого»; «Досліджуємо і взаємодіємо з текстами різних видів»; «Оволодіваємо прийомами роботи з дитячою книжкою»; «Досліджуємо і взаємодіємо з медіапродукцією»; «Перетворюємо та інсценізуємо прочитане; створюємо власні тексти».

Мовно-літературна освітня галузь

Іноземна мова (англійська/німецька мови)

Метою іншомовної освіти (англійська/німецька мови) є формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей та задоволення різних життєвих потреб здобувача освіти. Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та

емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою.

У початковому курсі іншомовної освіти виділено такі змістові лінії: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність». Освітня галузь «Іншомовна» реалізується через предмети «Англійська мова» у 1-их класах – 70 годин/навчальний рік; «Англійська мова» у 2-4-их класах, «Німецька мова» у 3 – 4 класах – 105 годин/навчальний рік.

Математична освітня галузь

Математична галузь (математика) ставить за мету формування математичної та інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання; розвиток мислення, здатності розпізнавати і моделювати процеси та ситуації з повсякденного життя, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, а також здатності робити усвідомлений вибір. Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження». До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів.

Освітня галузь «Математична» у 1-4 класах реалізується через предмет «Математика» – 175 год/навчальний рік у 1-их класах, 140 год/навчальний рік у 2-их класах та 175 год/навчальний рік у 3-4 класах.

Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі

Природнича, соціальна та здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі реалізовуються в інтегрованому курсі «Я досліджую світ»/ «Всесвіт» за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузєва; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» та «Всесвіт» ставить за мету формування компетентностей в галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічної та інших ключових компетентностей шляхом опанування знань, умінь і способів діяльності, розвитку здібностей, які забезпечують успішну взаємодію з природою, формування основи наукового світогляду і критичного мислення, становлення відповідальної, безпечної і природоохоронної поведінки здобувачів

освіти у навколишньому світі на основі усвідомлення принципів сталого розвитку; формування соціальної компетентності та інших ключових компетентностей, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності через особисту ідентифікацію, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, добробуту та сталого розвитку; формування громадянської та інших компетентностей, власної ідентичності та готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції на засадах демократії, поваги до прав і свобод людини, толерантного ставлення до оточуючих, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів. Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме: «Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка); «Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці); «Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення); «Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв); «Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля). Компетентнісний підхід передбачає не лише достатній обсяг інформації про об'єкт пізнання, його якість, але й забезпечення дослідницької активності учнів у виявленні причинно-наслідкових зв'язків; надання переваги знанням, які можна здобути самостійно, застосовувати набутий досвід у нових ситуаціях. Якщо у першому циклі (1-2 класи) початкової освіти надається перевага ігровим методам навчання, то у другому циклі (3-4 клас) має ширше застосовуватися діяльнісний підхід на інтегровано-предметній основі. Щільне місце у реалізації інтегрованого курсу відводиться творчим завданням, які передбачають застосування знань у незнайомій ситуації (включають вправи з елементами пошукової й дослідницької діяльності, з елементами творчості). Освітні галузі «природнича, громадянська і історична, соціальна, здоров'язбережувальна» у 1-4 класах реалізується інтегрованим курсом «Я досліджую світ» / «Всесвіт» (105 год/навчальний рік)

Технологічна освітня галузь. Дизайн і технології

Технологічна освітня галузь (Дизайн і технології) ставить за мету формування цілісного розвитку особистості дитини засобами предметноперетворювальної діяльності, формування ключових та проєктно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем, культурного й національного самовираження. Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище»,

«Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Технологічна освітня галузь реалізується через предмет «Технології і дизайн»/ «Арт. технології та інформатика(hand-made)» (35 год/навчальний рік) у 1-4 класах.

Інформатична освітня галузь Інформатика

Інформатична освітня галузь (інформатика) ставить за мету формування інформаційно-комунікаційної компетентності та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту, навичок безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві. Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: « Інформація. Дії з інформацією», «Комп'ютерні пристрої для здійснення дій із інформацією», «Комп'ютерні програми. Меню та інструменти», « Об'єкт. Властивості об'єкта», «Створення інформаційних моделей. Змінення готових. Використання», «Алгоритми».

Інформатична освітня галузь реалізується через предмет «Інформатика» (35 год/навчальний рік) у 2-4 класах.

Мистецька освітня галузь. Образотворче мистецтво. Музичне мистецтво.

Мистецька освітня галузь ставить за мету формування всебічного художньо-естетичного розвитку особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті. Реалізація поставленої мети здійснюється за змістовими лініями: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь реалізується через окремі види мистецтва – предмети «Музичне мистецтво» (35 год/навчальний рік) та «Образотворче мистецтво»/«Арт. технології та інформатика(образотворче мистецтво)» (35 год/навчальний рік) у 1-4 класах.

Фізкультурна освітня галузь Фізична культура

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету формування в учня/учениці стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму, а також всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність». Фізкультурна освітня галузь реалізується через предмет «Фізична культура» (105 год/навчальний рік) у 1-4 класах.

У 1-4 класах здійснюється поділ класів на групи при вивченні предметів «Українська мова», «Англійська мова/німецька мова» відповідно до чинних нормативів з кількістю учнів більше 27 осіб, під час вивчення різних іноземних мов (англ., німецька) в одному класі – дві групи з кількістю не менше 8 осіб у кожній та «Інформатика» відповідно до чинних нормативів з кількістю учнів не менше восьми осіб.

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

2.5 Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через вміння вчитися, здатність логічно міркувати, вміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, вміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як вміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових

компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

2.6 .Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою. Орієнтирами для здійснення формуального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до першого циклу навчання (1 – 4 класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі. Вербальна і рівнева оцінки можуть виражатися як усно, так і письмово. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Облік результатів завершального (підсумкового) оцінювання, що здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці, фіксується учителькою у свідоцтві досягнень. Оцінювання особистих досягнень учня/учениці та характеристики результатів навчання відбувається вербально, фіксується стан сформованості обов'язкових результатів навчання (сформовано – √√; ще формується – √).

У 3-4 класах використовується рівнева оцінка та ставиться рівень сформованості кожної навчальної характеристики.

У свідоцтві досягнень рівні сформованості вмінь, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними за кожною освітньою галуззю, фіксуються в кінці навчального року. Учитель роздруковує два екземпляри свідоцтва. Батькам або особам, які їх замінюють, видає один екземпляр, другий залишається в ліцеї і зберігається в особовій справі. За бажанням, батьки можуть залишити свій коментар у свідоцтві, для цього, зустрійтеся з учителем і написати свої побажання на екземплярі, що зберігається в школі.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

2.7 Форми організації освітнього процесу

Типи уроків відповідно до Типової освітньої програми для ЗЗСО:

- Формування компетентностей
- Розвитку компетентностей
- Перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей
- Корекція компетентностей
- Комбінований урок

У першому циклі (1-2 класи) організація освітнього процесу здійснюється із застосуванням **діяльнісного підходу** на інтегрованій основі з переважанням ігрових методів та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3-4 класи).

У 1 класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методик навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 2-4 класах є:

- різні типи уроку,
  - екскурсії,
  - віртуальні подорожі,
  - спектаклі,
  - квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.
- Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

2.8 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття відповідного рівня навчання

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Зарахування до початкової школи здійснюється відповідно до ПОРЯДКУ зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 367 від 16 квітня 2018 року.

Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про загальну середню освіту».

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Заклад освіти відповідно до законодавства та своїх установчих документів може організовувати здобуття освіти за індивідуальною формою навчання, а саме:

екстернатною формою (екстернат), сімейною (домашньою) формою та педагогічним патронажем. Батьки здобувачів освіти (або їх законні представники) можуть обирати індивідуальну форму здобуття освіти відповідно до їх інтересів, здібностей, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.

Корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Зарахування дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного класу здійснюється на підставі доданого до заяви висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації) та заяви батьків дитини.

Режим роботи груп продовженого дня

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 24 червня 2018 року № 677 «Про затвердження Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти» порядок створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти. Фінансування ГПД здійснюється за кошти місцевого бюджету.

У ліцеї працює сім груп продовженого дня для учнів 1-4 -их класів. ГПД створюється, якщо є письмові звернення батьків чи інших законних представників здобувачів освіти.

Режим роботи групи подовженого дня та організацію освітнього процесу, схвалюється педагогічною радою і затверджується керівником школи. Режим роботи групи подовженого дня передбачає:

1) організацію:

- ✓ прогулянки (прогулянок) на свіжому повітрі;
- ✓ харчування тривалістю не менш як 30 хвилин;

виконання домашніх завдань (за наявності) для учнів 2-х класів 40 хв, 3-х класів – 1 год 10 хв, 4-х класів – 1 год 30 хв.

2) проведення:

- ✓ спортивно-оздоровчих занять для учнів тривалістю не менше години; занять у гуртках, секціях та екскурсій.

Тривалість перебування учнів у групі подовженого дня становить не більше 6 годин на день. Вихователь працює з учнями відповідно до щоденного плану роботи вихователя, який, як правило, включає: прогулянку, самопідготовку, виховні бесіди, дидактичні та рольові ігри тощо.

2.9. Навчальний план для 1-4 класів

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти. Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, індивідуальних годин, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення які будуть подані в рамках навчальних планів (додатки 1 – 5).

Освітня програма I ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017); крім того:

1-2-гі класи:

- Постанови Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»
- Наказ МОН України №743- 22 від 12.08.2022 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- Зміни до Державного стандарту початкової освіти, внесених і затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688
- Лист МОН України №1/9-344 від 25.05.2018 «Про завершення експертизи освітніх програм»

3-4-ті класи:

- Постанови Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»
- Зміни до Державного стандарту початкової освіти, внесених і затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688
- Лист МОН України №1/9-344 від 25.05.2018 «Про завершення експертизи освітніх програм»

- Наказ МОН України №743- 22 від 12.08.2022 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів загальної середньої освіти»
- Наказ МОН України №813 від 13.08.2021 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- ✓ дитиноцентрованості і природовідповідності;
- ✓ узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- ✓ науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- ✓ наступності і перспективності навчання;
- ✓ взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- ✓ логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- ✓ можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- ✓ творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- ✓ адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

У початковій школі здійснюватиметься поділ класів на групи при вивченні української мови, іноземних мов (англійської та німецької), інформатики відповідно до чинних нормативів «Додаток до наказу Міністерства освіти і науки України 20 лютого 2002 року № 128 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808 Порядок поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти».

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік освітніх галузей для 1-А,Б класів

Робочий навчальний план для 1-их класів розроблений на основі Державного стандарту початкової освіти (2018) та Типової освітньої програми початкової освіти для 1-2 класів, **розробленої під керівництвом О.Я.Савченко**, затвердженими наказом МОН України від 08.10.2019 №1272)

- Мовно-літературна, у тому числі:
- Рідномовна освіта (українська мова та література;) (МОВ)
- Іншомовна освіта (ІНО)
- Математична (МАО), спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- Природнича (ПРО), має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;

- Технологічна (ТЕО), формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- Інформатична (ІФО), формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- Громадянська та історична (ГІО), формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- Мистецька (МІО), формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- Фізкультурна (ФІО), формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Мовно-літературна освітня галузь реалізується через предмети: «Українська мова. Навчання грамоти» (8 год/тижд.); «Іноземна мова (англійська)» (2 год/тижд.).

Математична освітня галузь – через предмет «Математика» (4 год/тижд.)

Природнична, громадянська, історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі реалізуються через предмет «Я досліджую світ» (3 год/тижд.)

Технологічна галузь галузь – через предмет «Дизайн і технології» (1 год/тижд.).

Мистецька освітня галузь – через предмети «Образотворче мистецтво» (1 год/тижд.) та «Музичне мистецтво» (1 год/тижд.).

Фізкультурна освітня галузь – через предмет «Фізична культура» (3 год/тижд.),

Збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної навчального плану за рахунок варіативної складової: варіативна складова (1 год/тижд) використана на підсилення предмета інваріантної складової з української мови.

Перелік освітніх програм і їх завдань для 1- В, 3-В, 4-В класів

Робочий навчальний план для 1-4 класів, розроблений на основі Державного стандарту початкової освіти (2018) та за Типовими навчальними планами початкової школи з навчанням українською мовою інтегрованої освітньої системи для учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої під керівництвом А.Д. Цимбалару, яка апробована і експериментально перевірена в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня (Державною службою якості освіти України за результатами проведення експертизи затверджено освітню програму початкової

освіти «Світ чекає крилатих» (наказ від 28.06.2024 року № 01-10/204 «Про затвердження освітньої програми початкової освіти «Світ чекає крилатих»); надано гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі», який зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0161-2024, № 2.0162-2024, № 2.0163-2024 відповідно)

Мета і завдання *мовно-літературної освітньої галузі (українська мова та література)* реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» (8 год/тижд. – 1 –В, 3-В, 4-В кл.(за рахунок години варіантної складової)

Іношомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова»(англійська та німецька мови) (2 год/тижд. – 1-В; 3 год/тижд.- 3-В, 4-В кл.).

Математична освітня галузь – через предмет «Математика» (5 год/тижд. – 1-В, 3-В, 4-В класи).

Природнича, громадянська, історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі реалізуються через предмет « Всесвіт» (3 год/ тижд. -1-В, 3-В, 4-В класи).

Мета і завдання *мистецької, технологічної та інформативної освітньої галузі* реалізуються через навчальні предмети «*Арт-технології*» 2 год/тижд.- 1-В кл., 3год/тижд.-3-В, 4-В кл. *та інформатика* (ІКТ) 1 год/тижд.- 3-В, 4-В кл.)

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується предметом «Фізична культура (3 год/тижд. -1-В, 3-В, 4-В кл., 1 год. – за рахунок проведення фізкультхвилинок)

Варіативна складова використана на підсилення предметів інваріантної складової (1-В 3-В,4-В кл. - укр. мова – 1год).

Перелік освітніх галузей для 2-А,Б,В класів, 3-А,Б, 4-А,Б класів, які розроблені за Типовими навчальними планами початкової школи з навчанням українською мовою Типової освітньої програми початкової освіти, **розробленої під керівництвом О. Я. Савченко**, затвердженими наказом МОН України №1272 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» та згідно змін до Державного стандарту початкової освіти, внесених і затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688; Типової освітньої програми початкової освіти, **розробленої під керівництвом О. Я. Савченко** , затвердженими наказом МОН України №1273 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти» та згідно змін до Державного стандарту початкової освіти, внесених і затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688;

Мовно-літературна освітня галузь реалізується через предмети: «Українська мова» (7 год/тижд+1год/тижд.(з варіативної складової); «Іноземна мова (англійська та німецька)»(3 год/тижд. – у 2,3,4 класах).

Математична освітня галузь – через предмет «Математика» (4 год/тижд у 2 класах та 5 год/тижд у 3-іх, 4-их класах)

Природнича, громадянська, історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі реалізуються через предмет «Я досліджую світ» (3 год/тижд. у 2,3,4 класах)

Мистецька освітня галузь – через предмети «Образотворче мистецтво» (1 год/тижд.) та «Музичне мистецтво»(1 год/тижд. у 2,3,4 класах).

Технологічна освітня галузь – через предмет « Дизайн і технології» (1 год/тижд. у 2,3,4 класах)

Інформатична освітня галузь – через предмет «Інформатика» (1 год/тижд. у 2,3,4 класах)

Фізкультурна освітня галузь – через предмет «Фізична культура» (3год/тижд у 2,3,4 класах.).

Варіативна складова використана на підсилення предметів інваріантної складової (укр. мова-1 год)

Робочий навчальний план початкової освіти передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану через навчальні предмети і курси. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, в якій передбачені додаткові години на:

збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової навчального плану за рахунок варіативної складової. А саме:

- 1-В кл. – арт-технології та інформатика:театральне мистецтво – 0,5 год;
арт-технології та інформатика: мистецтво слова – 0,5 год;
- 1-А,1-Б, 2 -А, Б,В, 3-А,Б,В, 4-А,Б,В кл. - укр.мова +1 год/тижд.

Додаток 1

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Мукачівського ліцею №8 Мукачівської міської ради Закарпатської області
на 2025-2026 н.р.
Початкова школа

Інваріантний складник				
Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		1-В	3-Б	4-В
Мовно-літературна	Українська мова	7	7+1	7+1
	Іноземна мова	2	3	3
Математична	Математика	5	5	5
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Всесвіт	3	3	3
Мистецька Інформатична Технологічна	Арт-технології та інформатика Музичне мистецтво	1	1	1
	Арт-технології та інформатика Образотворче м-во	0,5	1	1
	Арт-технології та інформатика hand made м-во	0,5	1	1
	Інформатика	–	1	1
	Арт-технології та інформатика Театральне мистецтво	+ 0,5	–	–

	Арт-технології та інформатика Мистецтво слова	+ 0,5	–	–
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3
Усього		22+1	25+1	25+1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		20	23	23/805
Загальнорічна кількість навчальних годин(без урахування поділу класів на групи)		23	26	26

Робочий навчальний план для 1-4 класів, розроблений на основі Державного стандарту початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) та за Типовими навчальними планами початкової школи з навчанням українською мовою інтегрованої освітньої системи для учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої під керівництвом А.Д. Цимбалару, яка схвалена для використання Державною службою якості освіти, відповідно до Закону України "Про освіту" (Лист 01/01-13/1115 від 22.09.2020).

Додаток 2

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Мукачівського ліцею №8 Мукачівської міської ради Закарпатської області
на 2025-2026 н.р.
початкова школа

Інваріантна складова			
Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		1-А	1-Б
Мовно-літературна	Українська мова. Навчання грамоти	7+1	7+1
Іншомовна	Іноземна мова	2	2
Математична	Математика	4	4
Я досліджую світ(природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна)	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1

Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		22+1	22+1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		20/700	20/700
Загальнорічна кількість навчальних годин(без урахування поділу класів на групи)		23	23

Робочий навчальний план для 1-го класу розроблений на основі Державного стандарту початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) та Типової освітньої програми початкової освіти для 1-2 класів, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)

Додаток 3

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН Мукачівського ліцею №8 Мукачівської міської ради Закарпатської області на 2025-2026 н.р. Початкова школа

Інваріантна складова				
Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		2-А	2 Б	2-В
Мовно-літературна	Українська мова	7+1	7+1	7+1
	Читання			
Іншомовна	Іноземна мова	3	3	3
Математична	Математика	4	4	4
Я досліджую світ(природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1

	Образотворче мистецтво	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3
Усього		24+1	24+1	24+1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		22/770	22/770	22/770
Загальнорічна кількість навчальних годин(без урахування поділу класів на групи)		25	25	25

Робочий навчальний план для 2-го класу розроблений на основі Державного стандарту початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) та Типової освітньої програми початкової освіти для 1-2 класів, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)

Додаток 4

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Мукачівського ліцею №8 Мукачівської міської ради Закарпатської області
на 2025-2026 н.р.
Початкова школа

Інваріантна складова		
Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		3-А
Мовно-літературна	Українська мова	7+1
	Літературне читання	
Іншомовна	Іноземна мова	3
Математична	Математика	5
Я досліджую світ(природнича, громадянська й історична, соціальна,	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3

здоров'язберезувальна)		
Технологічна	Дизайн і технології	1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього		25+1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		23/805
Загальнорічна кількість навчальних годин(без урахування поділу класів на групи)		26

Робочий навчальний план для 3-їх класів розроблений на основі Державного стандарту початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) та Типової освітньої програми початкової освіти для 3-4 класів, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)

Додаток 5

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Мукачівського ліцею №8 Мукачівської міської ради Закарпатської області
на 2025-2026 н.р.
Початкова школа

Інваріантна складова			
Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		4-А	4-Б
Мовно-літературна	Українська мова	7+1	7+1
	Літературне читання		
Іншомовна	Іноземна мова	3	3
Математична	Математика	5	5
Я досліджую світ(природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна)	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1

Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		25+1	25+1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		23/805	23/805
Загальнорічна кількість навчальних годин(без урахування поділу класів на групи)		26	26

Робочий навчальний план для 4-их класів розроблений на основі Державного стандарту початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) та Типової освітньої програми початкової освіти для 3-4 класів, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)

2.10 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

● **Кадрове забезпечення освітньої діяльності;**

Освітній процес у 1-4-х класах здійснюватимуть педагоги з вищою освітою за такими кваліфікаційними категоріями:

- «спеціаліст» - 6
- «спеціаліст II категорії» - 2
- «спеціаліст I категорії» - 2
- «спеціаліст вищої категорії» - 12
- спеціалісти з педагогічним званням «старший вчитель» - 4
- спеціалісти з педагогічним званням «старший вихователь» - 5
- спеціаліст з педагогічним званням «учитель-методист» - 3

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.

● **Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності** - проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивацію її до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Організація освітнього простору навчального кабінету здійснюється через такі осередки:

- осередок навчально-пізнавальної діяльності;
- змінні тематичні осередки;
- осередок для гри;
- осередок художньо-творчої діяльності;
- осередок відпочинку;
- осередок учителя

● **Якість проведення навчальних занять** – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним забезпеченням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

● **Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)**– контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального

характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністрації закладу.

Упродовж навчання в початковій школі здобувач освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-2 класах підлягають вербальному формульованню оцінюванню, у 3-4-х класах формульованню та підсумковому (рівневому) оцінюванню.

● **Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:**

- Оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

2.11 Модель випускника початкової школи

Випускник НУШ – це особистість, яка усебічно розвинена, здатна до критичного мислення, це патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини, це інноватор, який здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Випускник початкових класів повинен мати якісні характеристики:

упевненість в собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, мотивація досягнення успіху, повинен уміти слухати і чути, критично мислити і мати почуття самоконтролю. Опанувати навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

2.11 Перелік підручників для 1-4 класів

1 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Прим.
1	Укр. мова. Буквар ч.1	Пономарьова К.І.	2018	
2	Укр. мова. Буквар ч.2	Пономарьова К.І.	2018	
3	Я дослідж. світ ч. 1	Гільберг Т.Г.	2024	
4	Я дослідж. світ ч. 2	Гільберг Т.Г.	2024	
5	Математика	Листопад Н.П.	2018	
6	Англійська мова	Мітчел	2024	
7	Німецька мова	Сотнікова С.І	2018	
8	Мистецтво	Масол Л.М.	2024	

2 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Прим.
1	Укр. мова та Читання ч.1	Пономарьова К.І.	2019	
2	Укр. мова та Читання ч.2	Савченко О.Я	2019	
3	Математика	Листопад Н.П.	2019	
4	Англійська мова	Губарева С.С.	2019	
5	Німецька мова	Сотнікова С.І.	2019	
6	Я досліджую світ ч.1	Гільберг	2024	
7	Я досліджую світ ч.2	Гільберг	2024	
8	Мистецтво	Масол Л.	2024	

3 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Прим.
1	Укр. мова та Читання ч.1	Пономарьова К.І.	2020	
2	Укр. мова та Читання ч.2	Савченко О. Я.	2020	
3	Англійська мова	Карп'юк О.Д.	2020	
4	Німецька мова	Сотнікова С.І.	2020	
5	Я досліджую світ ч.1	Гільберг Т.Г.	2020	
6	Я досліджую світ ч.2	Гільберг Т.Г.	2020	
7	Математика ч.1	Листопад Н.П.	2020	
8	Математика ч.2	Листопад Н.П.	2020	
9	Мистецтво	Масол Л.М.	2020	

4 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Прим.
1	Укр. мова та Читання ч.1	Пономарьова К.І.	2021	
2	Укр. мова та Читання ч.2	Савченко О.Я	2021	
3	Англійська мова	Карп'юк О.Д.	2021	
4	Німецька мова	Сотнікова С.І.	2021	
5	Я досліджую світ ч.1	Гільберг Т.Г.	2021	
6	Я досліджую світ ч.2	Гільберг Т.Г.	2021	
7	Математика ч.1	Листопад Н.П.	2021	
8	Математика ч.2	Листопад Н.П.	2021	
9	Інформатика	Корнієнко М.М.	2021	
10	Мистецтво	Масол Л.М.	2021	

Інтегровані навчальні посібники «Світ чекає крилатих» (рішеннями експертних комісій Інституту модернізації змісту освіти з педагогіки та методики початкової освіти від 29 серпня 2024 року (протокол № 10), з мистецтва від 13 серпня 2024 року (протокол № 6), з інформатики від 07 жовтня 2024 року (протокол № 9), з іноземної мови від 07 жовтня 2024 року (протокол № 9) об'єктам грифування: інтегрованому навчальному посібнику «Світ чекає крилатих» (у 30-и частинах) для 1 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Цимбалару А. Д., Пархоменко Н. Є., Бондар І. Ю.); інтегрованому навчальному посібнику «Світ чекає крилатих» (у 30-и частинах) для 2 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Цимбалару А. Д., Пархоменко Н. Є., Бондар І. Ю., Шумейко Ю. М., Котелянець Н. В., Агеєва О. В., Кондратова В. В., Калашнікова О. В., Козачище Н. В.); інтегрованому навчальному посібнику «Світ чекає крилатих» (у 30-и частинах) для 3 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Цимбалару А. Д., Пархоменко Н. Є., Бондар І. Ю., Шумейко Ю. М., Котелянець Н. В., Агеєва О. В., Кондратова В. В., Калашнікова О. В., Завалій О. М.); інтегрованому навчальному посібнику «Світ чекає крилатих» (у 30-и частинах) для 4 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Цимбалару А. Д., Пархоменко Н. Є., Бондар І. Ю., Шумейко Ю. М., Котелянець Н. В., Агеєва О. В., Кондратова В. В., Калашнікова О. В., Завалій О. М.); надано гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі», який зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі і навчальним програмам за № 2.0167-2024, № 2.0168-2024, № 2.0169-2024, № 2.0170-2024 відповідно.)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН II СТУПЕНЯ ЛІЦЕЮ №8

Загальні положення

Тип навчального закладу - ліцей

Кількість класів – 17

Кількість учнів – 483

2. Пояснювальна записка до Типового навчального плану для 5 -8 класів

Кількість навчальних годин для вивчення української мови в навчальному плані закладу освіти відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» не може бути меншою, ніж у типовому навчальному плані.

Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Кількість навчальних годин на вивчення освітніх компонентів кожної освітньої галузі визначає заклад освіти самостійно в межах заданого діапазону (додаток 1 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (далі - додаток 1).

Сумарна кількість годин, визначена в навчальному плані освітньої програми закладу на освітню галузь, не може перевищувати максимальну кількість годин, визначену в додатку 1 для цієї галузі.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом базової середньої освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти можуть запроваджуватися як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей або окремих їх складників. Ці інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» в установленому порядку, або за навчальними програмами,

затвердженими педагогічною радою, що містять опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж передбачено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами.

У навчальному плані поєднано різні освітні компоненти, зокрема, включати в навчальний план лише окремі навчальні предмети або лише інтегровані курси, або поєднувати навчальні предмети та інтегровані курси.

У **мовно-літературній освітній галузі** для 5-9 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:

- варіант 1 - інтегрований мовно-літературний курс, іноземна мова;
- варіант 2 - українська мова, інтегрований курс літератур, іноземна мова;
- варіант 3 - українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова.

Друга іноземна мова (не менше ніж дві години на тиждень) може бути включена до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти як вибірковий освітній компонент за рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

У **математичній освітній галузі** для 7-9 класів може бути обрано інтегрований курс «Математика» або окремі навчальні предмети - алгебра і геометрія.

У **природничій освітній галузі** для 6 класу може бути обрано інтегрований курс природничої освітньої галузі (за умови, що модельна навчальна програма цього курсу охоплює географічний складник) або інтегрований курс природничої освітньої галузі і географію (за умови, що модельна навчальна програма інтегрованого курсу природничої освітньої галузі не охоплює географічного складника). Інтегрований курс природничої освітньої галузі у 5-6 класах вивчається за однією з модельних навчальних програм («Пізнаємо природу», «Довкілля» «Природничі науки» тощо), що має гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (додаток 5 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, далі - додаток 5)

У 7-9 класах може бути обрано Інтегрований курс природничої освітньої галузі, зокрема «Природничі науки» (7-8 годин на тиждень) або окремі навчальні предмети - біологія, географія, фізика, хімія. Вивчення окремих навчальних предметів може бути доповнене інтегрованим курсом «Природничі науки» (2 години на тиждень), який сприятиме інтеграції знань і формуванню в учнівства цілісної наукової картини світу.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у 5-7 класах реалізується через інтегрований курс (наприклад, «Здоров'я, безпека та

добробут» тощо), який може бути доповнений одним із курсів соціального, емоційного та етичного спрямування за рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами за умови, що для цих курсів заклад освіти використовує модельні навчальні програми, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або навчальні програми, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» в установленому порядку

У **громадянській та історичній освітній галузі** для 6-7 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:

- варіант 1 - інтегрований курс громадянської та історичної освітньої галузі;
- варіант 2 - інтегрований курс історії та курс громадянської освіти;
- варіант 3 - історія України, всесвітня історія, громадянська освіта.

Інтегрований курс громадянської та історичної освітньої галузі вивчають за однією з модельних навчальних програм, що має гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», і яка міститься в Переліку модельних навчальних програм цієї Типової освітньої програми (додаток 5).

Під час визначення кількості годин для вивчення освітніх компонентів громадянської та історичної освітньої галузі рекомендовано дотримуватися максимального показника, визначеного для цієї освітньої галузі в додатку 1.

Кількість навчальних годин, визначену в навчальному плані закладу освіти на вивчення вибіркового освітнього компонента, не зараховують до максимального показника кількості годин, визначеного на ту чи іншу освітню галузь (додаток 1).

Заклад освіти може планувати вивчення певного навчального предмета або інтегрованого курсу концентровано. Навчальні предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень рекомендовано вивчати протягом одного семестру

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, від 30.09.2020 № 898, Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 » (у редакції наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»)

Робочий навчальний план 5-А, Б класи на 2025-2026 н.р.
складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної
середньої освіти, затвердженою наказом МОН України №1120 від
09.08.2024 року. (Додаток №1 розділ 3)

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Всього (на рік 5 класи)
		5 –А клас	5 –Б клас	
Мовно - літературна	Українська мова	4	4	455
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	
	Зарубіжна література	1	1	
	Перша іноземна мова	3,5 +0,5	3,5+0,5	
	Друга іноземна мова	+ 2	+ 2	
Математична	Математика	4+1	4+1	175
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5+0,5	1,5+0,5	70
	Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5+0,5	0,5+0,5	
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	35
Інформатична	Інформатика	1	1	35
Технологічна	Технології	1+1	1+1	70
Мистецька	«Музичне мистецтво»	0,5+0,5	0,5+0,5	70
	«Образотворче мистецтво»	0,5+0,5	0,5+0,5	
Фізична культура	Фізична культура	3	3	105
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31	31	
Гранично допустиме навантаження		28	28	980

Всього (без фізичної культури+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	28 +3	28 +3	1085
---	----------	----------	------

Робочий навчальний план 5 -В клас на 2025-2026 н.р.

- за освітньою програмою «Ліга крилатих» перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний (5-6 роки навчання)

Освітня програма створена для закладів середньої освіти відповідно до Закону України «Про освіту» (№ 2145- VIII від 05.09.2017). Закону України «Про повну загальну середню освіту» (№463-IX від 16.01.2020), Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020№898, розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» з урахуванням принципів сучасної освітньої політики і стратегії розвитку освітніх оцінювань у сфері загальної середньої освіти в Україні дл 2030 року.

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Всього (на тиждень 5 клас)	Всього (на рік 5 клас)
		5 –В клас		
Мовно - літературна	Українська мова	4	12	420
	Українська Література	3		
	Перша іноземна Мова	4-1		
	Друга іноземна мова	1+1		
Математична	Математика	5	5	175
Природнича, громадська історична, соціальна та здоров'язберігаюча	Всесвіт Суспільства	3	3	105
	Всесвіт Природи	3,5	3,5	122,5
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	52,5
Мистецька	Арт-технології	3	3	105
Фізична культура	Фізична культура	3	3	105
Разом (без фізичної культури+фізична культура)		(27 +3)	(28+3)	1050
Додаткові години для вивчення освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1 години: 1-друга іноземна мова		

Гранично допустиме навантаження	28	28	980
Всього (без фізичної культури+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	28 +3	31	1085

Збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової навчального плану за рахунок варіативної складової . А саме:

- 5В клас
- іноземна мова -1
  - друга іноземна мова +2

**Перерозподіл навчальних годин
між освітніми компонентами освітніх галузей.**

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Мінімально	Максимально	Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами
Мовно-літературна	на тиждень	10	13	3 2-друга іноземна мова 0,5-укр.література 0,5 - перша іноземна мова
	на рік	350	455	
Математична	на тиждень	4	6	1-математика
	на рік	140	210	
Природнича	на тиждень	1,5	3	0,5-«Пізнаємо природу»
	на рік	52,5	105	
Соціальна та здоров`язбережувальна	на тиждень	1	3	0,5-етика
	на рік	35	105	
Громадянська та історична	на тиждень	1	2	
	на рік	35	70	
Технологічна	на тиждень	1	3	1-технології
	на рік	35	105	

Інформатична	на тиждень	1	2	
	на рік	35	70	
Мистецька	на тиждень	1	3	0,5-обр.мист 0,5-муз.мист
	на рік	35	105	
Фізична культура	на тиждень	3	3	
	на рік	105	105	
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	7		7
	на рік	245		245

Робочий навчальний план 6-А, Б, В клас на 2025-2026 н.р.

складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України №1120 від

09.08.2024 року. (Додаток №1 розділ 3)

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Всього (на тиждень 6 класи)	Всього (на рік 6 класи)
		6 –А клас	6–Б клас	6–В клас		
Мовно - літературна	Українська мова	4	4	4	13	455
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5		
	Зарубіжна література	1	1	1		
	Перша іноземна мова	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5		
	Друга іноземна мова	2	2	2		
Математична	Математика	4+1	4+1	4+1	5	175
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1+1	1+1	1+1	4	140

	Географія	1+1	1+1	1+1		
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	2	70
	Етика	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5		
Громадянська та історична	«Історія України, Всесвітня історія»	1+1	1+1	1+1	2	70
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	35
Технологічна	Технології	1+1	1+1	1+1	2	70
Мистецька	«Музичне мистецтво»	2/ 0,5+0,5	2/ 0,5+0,5	2/ 0,5+0,5	2	70
	«Образотворче мистецтво»	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5		
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	105
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються бюджету (без урахування поділу на групи)		34	34	34		1190
Гранично допустиме навантаження		31	31	31	31	1085
Всього (без фізичної культури+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3	31+3	31+3	31+3	1190

Перерозподіл навчальних годин між освітніми компонентами освітніх галузей:

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Мінімально	Максимально	Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами
Мовно-літературна	на тиждень	10	13	3 2-друга іноземна мова 0,5-укр.література 0,5-перша іноземна мова
	на рік	350	455	
Математична	на тиждень	4	6	1
	на рік	140	210	
Природнича	на тиждень	2	5	2 1-інтегр.курс «Пізнаємо природу» 1-географія
	на рік	70	175	
Соціальна та	на тиждень	1	3	0,5

здоров`язбережувальна	на рік	35	105	0,5-етика
Громадянська та історична	на тиждень	1	3	1
	на рік	52,5	105	
Технологічна	на тиждень	1	3	1
	на рік	35	105	
Інформатична	на тиждень	1	2	
	на рік	35	70	
Мистецька	на тиждень	1	3	1
	на рік	35	105	0,5-образ.мистецтво 0,5-музичне мистецтво
Фізична культура	на тиждень	3	3	
	на рік	105	105	
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	9,5		9,5
	на рік	332,5		332,5

Робочий навчальний план 7-А,Б клас на 2025-2026 н.р.

складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України №1120 від 09.08.2024 року. (Додаток №1 розділ 3)

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Всього (на тиждень 7 класи)	Всього (на рік 7 класи)
		7-А клас	7-Б клас		
Мовно - літературна	Українська мова	3	3	12	420
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5		
	Зарубіжна література	1	1		
	Перша іноземна мова	3,5+0,5	3,5+0,5		
	Друга іноземна мова	2	2		
Математична	Алгебра	2,5+0,5	2,5+0,5	5	175
	Геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5		
Природнича	Біологія	2	2	2	70
	Географія	2	2	2	70
	Фізика	2	2	2	70
	Хімія	1	1	1	35
Соціальна і здоров`язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров`я безпека та добробут»	1	1	1	35
	Історія України.	0,5+1	0,5+1		

Громадянська та історична	Всесвітня історія.	0,5+0,5	0,5+0,5	3	105
	Громадянська освіта	0,5	0,5		
Інформатична	Інформатика	1	1	1	35
Технологічна	Технології	1	1	1	35
Мистецька	«Музичне мистецтво»	2/ 0,5+0,5	2/ 0,5+0,5	2	70
	«Образотворче мистецтво»	0,5+0,5	0,5+0,5		
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	105
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються бюджету (без урахування поділу на групи)		35	35		1225
Гранично допустиме навантаження		32	32	32	1120
Всього (без фізичної культури+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		32 +3	32 +3	32 +3	1225

Перерозподіл навчальних годин між освітніми компонентами освітніх галузей:

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Мінімально	Максимально	Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами
Мовно-літературна	на тиждень	10	12	3 2-друга іноземна мова 0,5-українська література 0,5- перша іноземна мова
	на рік	350	420	
Математична	на тиждень	4	6	1
	на рік	140	210	
Природнича	на тиждень	7	9	
	на рік	245	315	
Соціальна та здоров'язбережувальна	на тиждень	1	3	
	на рік	35	105	
Громадянська та історична	на тиждень	1,5	3	1,5 0,5-всесвітня історія 1-історія України
	на рік	52,5	105	
Технологічна	на тиждень	1	2	
	на рік	35	70	
Інформатична	на тиждень	1	2	
	на рік	35	70	
Мистецька	на тиждень	1	3	1

	на рік	35	105	0,5-образотворче мистецтво 0,5-музичне мистецтво
Фізична культура	на тиждень	3	3	
	на рік	105	105	
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	6,5		6,5
	на рік	227,5		227,5

**Робочий навчальний план для 7-В клас на 2025-2026 н.р.
за освітньою програмою «Ліга крилатих»**

Освітня програма «Ліга крилатих» (рівень базової середньої освіти, цикл базового предметного навчання, 7-9 класи) створена для закладів середньої освіти відповідно до Закону України «Про освіту» (№ 2145- VIII від 05.09.2017). Закону України «Про повну загальну середню освіту» (№463-IX від 16.01.2020), Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020№898, розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» з урахуванням принципів сучасної освітньої політики і стратегії розвитку освітніх оцінювань у сфері загальної середньої освіти в Україні дл 2030 року. У Програмі реалізовано наступність і послідовність основних підходів, принципів, форм, методів тощо освітньої програми «Ліга крилатих» базової середньої освіти, адаптаційного циклу (5-6 класи).

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована к-ть годин на тиждень у класах	Всього (на тиждень 7 кл)	Всього (на рік 7 кл)
		7-В клас		
Мовно - літературна	Українська мова	3	12	420
	Література	3,5		
	Перша іноземна мова	3,5		
	Друга іноземна мова	2		
Математична	Математика	5	5	175
Природнича. Соціально та здоров'язбережувальна	Біологія	2	2	70
	Географія	2	2	70
	Фізика	2	2	70
	Хімія	2	2	70

Громадянська та історична	Історія та суспільні науки	3	3	105
Інформатична	Інформатика	2-1	1	35
Мистецька й технологічна	Арт -технології	3	3	105
Фізична культура	Фізична культура	3	3	105
Додатковий час на вивчення другої іноземної мови		-	-	-
Разом (без фізичної культури+фізична культура)		31 (+3)	31 (+3)	
Додаткові години для вивчення освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1 година: друга іноземна мова	1	35
Гранично допустиме навантаження		32	32	
Всього (без фізичної культури+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		32 +3	32 +3	1225

Збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової навчального плану за рахунок варіативної складової . А саме:

7В клас

- друга іноземна мова +1

Перерозподіл навчальних годин інших освітніх галузей на вивчення другої іноземної мови. А саме:

- інформатика – 1

Робочий навчальний план 8-А,Б клас на 2025-2026н.р.
складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної
середньої освіти, затвердженою наказом МОН України №1120 від
09.08.2024 року. (Додаток №1 розділ 3)

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Всього (на тиждень 7 класи)	Всього (на рік 7 класи)
		8–А клас	8–Б клас		
Мовно - літературна	Українська мова	3	3	12	420
	Українська література	1+1	1+1		
	Зарубіжна література	1	1		
	Перша іноземна мова	3+1	3+1		
	Друга іноземна мова	2	2		
Математична	Алгебра	2,5+0,5	2,5+0,5	5	175
	Геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5		
Природнича	Біологія	2	2	8	280
	Географія	2	2		
	Фізика	2	2		

	Хімія	2	2		
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я безпека та добробут»	0,5	0,5	0,5	35
Підприємництво і фінансова грамотність	«Фінансова грамотність»	0,5	0,5	0,5	
Громадянська та історична	Історія України.	1+0,5	1+0,5	3	105
	Всесвітня історія.	0,5+0,5	0,5+0,5		
	Громадянська освіта	0,5	0,5		
Інформатична	Інформатика	1,5+0,5	1,5+0,5	2	70
Технологічна	Технології	1	1	1	35
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1	1	35
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	
Разом (без фізичної культури+фізична культура)		33 (+3)	33 (+3)		
Гранично допустиме навантаження		33	33	33	1155
Всього (без фізичної культури+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		33 +3	33 +3	36	1260

Перерозподіл навчальних годин між освітніми компонентами освітніх галузей:

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Мінімально	Максимально	Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами
Мовно-літературна	на тиждень	8	12	4 2-друга іноземна мова 1-українська література 1- перша іноземна мова
	на рік	280	420	
Математична	на тиждень	4	7	1 0,5-алгебра 0,5-геометрія
	на рік	140	245	
Природнича	на тиждень	8	10	
	на рік	280	350	

Соціальна та здоров'язбережувальна	на тиждень	1	3	
	на рік	35	105	
Громадянська та історична	на тиждень	2	3	1 0,5-історія України 0,5- всесвітня історія
	на рік	70	105	
Технологічна	на тиждень	1	2	
	на рік	35	70	
Інформатична	на тиждень	1,5	3	0,5 -інформатика
	на рік	52,5	105	
Мистецька	на тиждень	1	2	
	на рік	35	70	
Фізична культура	на тиждень	3	3	
	на рік	105	105	
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	6,5		6,5
	на рік	227,5		

Робочий навчальний план для 8-В клас на 2025-2026н.р.

за освітньою програмою «Ліга крилатих»

Освітня програма «Ліга крилатих» (рівень базової середньої освіти, цикл базового предметного навчання, 7-9 класи) створена для закладів середньої освіти відповідно до Закону України «Про освіту» (№ 2145- VIII від 05.09.2017). Закону України «Про повну загальну середню освіту» (№463-IX від 16.01.2020), Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020№898, розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» з урахуванням принципів сучасної освітньої політики і стратегії розвитку освітніх оцінювань у сфері загальної середньої освіти в Україні дл 2030 року. У Програмі реалізовано наступність і послідовність основних підходів, принципів, форм, методів тощо освітньої програми «Ліга крилатих» базової середньої освіти, адаптаційного циклу (5-6 класи).

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Всього (на тиждень 7 класи)	Всього (на рік 7 класи)
		8-В клас		
Мовно - літературна	Українська мова	3	11	420
	Література	3,5-1		

	Перша іноземна мова	3,5		
	Друга іноземна мова	2		
Математична	Математика	5	5	175
Природнич. Соціально та здоров'язбережувальна	Біологія	3	3	105
	Географія	2,5	2,5	87,5
	Фізика	2	2	70
	Хімія	2	2	70
Громадянська та історична	Історія та суспільні науки	3,5	3,5	122,5
Інформатична	Інформатика	2	2	70
Мистецька й технологічна	Арт -технології	2	2	105
Фізична культура	Фізична культура	3	3	105
Додатковий час на вивчення другої іноземної мови		-	-	-
Разом (без фізичної культури+фізична культура)		33 (+3)	33(+3)	
Додаткові години для вивчення освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		година: друга іноземна мова	1	35
Гранично допустиме навантаження		33	33	1155
Всього (без фізичної культури+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		33 +3	33 +3	1225

Збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової навчального плану за рахунок варіативної складової . А саме:

- 8В клас
- друга іноземна мова +1

Перерозподіл навчальних годин інших освітніх галузей на вивчення другої іноземної мови. А саме:

- література – 1

Робочий навчальний план для 9-х класів на 2025-2026 н.р.
розроблений за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженим наказом МОН України від 20.04.2018 №405
(таблиця 10).

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		9-А	9-Б
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Перша іноземна мова	2	2
	Друга іноземна мова	2	2
	Зарубіжна література	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Правознавства	1	1
Математика	Алгебра	2+1	2+1
	Геометрія	2	2
Природо-знавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	1,5	1,5
	Фізика	3	3

	Хімія	2	2
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Індивідуальні години		1 фінансова грамотність	1 фінансова грамотність
Разом (без фізкультури)		30,5+3	30,5+3
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		36	36

Збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової навчального плану за рахунок варіативної складової . А саме:

9-А клас

- + 1 фінансова грамотність
- математика+1

9-Б клас

- +1 фінансова грамотність
- математика +1

Навчальний план базової середньої освіти зорієнтований на роботу за п'ятиденним робочим тижнем.

Введено додатковий час з варіативної складової:

- з метою формування наукового мислення та культури дослідження, розвитку комунікативної компетентності здобувачів освіти, утвердження принципів сталого розвитку та підготовки до внутрішнього ДПА збільшено навчальне навантаження по 1 годині на тиждень у 9 -А,Б класах з предмету – алгебра, а також з метою формування у здобувачів освіти ініціативності та підприємливості введено курс за вибором «Фінансова грамотність» (у 9-А,Б класах - 1 година на тиждень).

Навчальний план

для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти

відповідно до (Таблиці 2) наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 р. №890 «Про внесення змін типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №149 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464 таблиця 2)

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	10А	10Б	11
Базові предмети ¹	27 (29)	27 (29)	26 (28)
Українська мова	2+2	2+2	2+2
Українська література	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1
Іноземна мова	2+1	2+1	2+1
Друга іноземна мова	2	2	2
Історія України	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+1,5
Всесвітня історія	1	1	1
Громадянська освіта	2	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+2	3+2	3+2
Біологія і екологія	2	2	2
Географія	1,5	1,5	1

Фізика і астрономія ⁴	3	3	4
Хімія	1,5	1,5	2
Фізична культура ⁵	3	3	3
Захист Вітчизни	2	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети ⁶ (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3	3
Додаткові години ¹ на профільні предмети, окремі Базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	7,5	7,5	8,5
Індивідуальні години			
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	

Збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової навчального плану за рахунок варіативної складової . А саме:

10 А,Б клас	Предмет	Години
	Українська мова	+2
	Історія України	+0,5
	Математика	+2
	Друга іноземна мова	+2
	Іноземна мова	+1

Збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової навчального плану за рахунок варіативної складової . А саме:

11 класи	Предмет	Години
	Українська мова	+2
	Історія України	+1,5

	Друга іноземна мова	+2
	Математика	+2
	Іноземна мова	+1

1. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Освітні галузі в 5 – 8 класах:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- технологічна;
- інформатична;
- мистецька;
- фізична культура.

9 класи:

- мови та літератури;
- суспільствознавство;
- мистецтво;
- математика;
- природознавство;
- технології;
- здоров'я та фізична культура.

10 - 11 класи:

- мови та літератури;
- суспільствознавство;

- мистецтво;
- математика;
- природознавство;
- технології;
- здоров'я та фізична культура.

Міжгалузові інтегровані курси

За рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу заклад освіти може включити до навчального плану як вибіркового освітній компонент такі міжгалузові інтегровані курси:

- Драматургія і театр (мовно-літературна та мистецька освітні галузі) – 1 година на тиждень (5-9 класи);
- STEM (математична, природнича та технологічна освітні галузі) – 1,5 години на тиждень (5-9 класи);
- Робототехніка (технологічна освітня галузь) – 1 година на тиждень (5-9 класи);
- Безпековий практикум (соціальна та здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі) – 0,5 години на тиждень (5-9 класи);
- Курси соціального, емоційного та етичного спрямування (соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь) – 0,5 години на тиждень (5-6 класи).

2. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 5-11 класів визначено відповідно до:

- Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту»; наказів Міністерства освіти і науки України № 743-22 від 12.08.2022 р.
- «Про внесення змін до Типової освітньої програми учнів 5-9 класів закладів загальної середньої», № 1120 від 09.08.2024
- «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», № 408 від 20.04.2018 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493, зі змінами від 31.03.2020 № 464) «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» для 10-х класів; № 235 від 19.02.2021 року «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти».
  - ✓ для учнів 5-6 класів - загальний обсяг навчального навантаження (адаптаційний цикл базової середньої освіти)
  - ✓ для 7-8 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) закладів загальної середньої освіти

- ✓ для 9 класів закладів з навчанням українською мовою і вивчення двох іноземних мов;
- ✓ для 10-11 класів закладів з навчанням українською мовою.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну й максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями й роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту)

Загальний обсяг фактичного навчального навантаження для 5-х класів

Таблиця 1

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 –А клас			5-Б клас		
		викори- стано закладо- м	Мінім- альне *	Мак- сима- льне *	викори- стано закладо- м	Мінімал- ьне*	Максималь- не
Мовно-літературна **	На тиждень	13	10	13	13	10	13
	На рік		350	455		350	455
Математична	На тиждень	5	4	6	5	4	6
	На рік		140	210		140	210
Природнича	На тиждень	2	1,5	3	2	1,5	3
	На рік		52,5	105		52,5	105
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік		35	105		35	105
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2	1	1	2
	На рік		35	70		35	70
Технологічна	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік		35	105		35	105
Інформатична	На тиждень	1	1	2	1	1	2
	На рік		35	70		35	70
Мистецька	На тиждень	2	1	3	2	1	3

	На рік		35	105		35	105
Фізична культура***	На тиждень	3	3	3	3	3	3
	На рік		105	105		105	105
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	На тиждень		7			7	
	На рік		262,5			262,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	31		31	31	
	На рік		1085			1085	
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень		28			28	
	На рік		980			980	

**** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Загальний обсяг фактичного навчального навантаження для 6-х класів

Таблиця 2

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	6 –А клас			6- Б клас		
		викори- стано закладо- м	Мінім альне *	Макс имал ьне*	викори- стано закладо- м	Мінімал ьне*	Максим альне
Мовно-літературна **	На тиждень	13	10	13	13	10	13
	На рік		350	455		350	455
Математична	На тиждень	5	4	6	5	4	6
	На рік		140	210		140	210
Природнича	На тиждень	4	2	5	4	2	5
	На рік		70	175		70	175
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік		35	105		35	105
Громадянська та історична	На тиждень	2	1,5	3	2	1,5	3
	На рік		52,5	105		52,5	105
Технологічна	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік		35	105		35	105
Інформатична	На тиждень	1	1	2	1	1	2

	На рік		35	70		35	70
Мистецька	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік		35	105		35	105
Фізична культура***	На тиждень	3	3	3	3	3	3
	На рік		105	105		105	105
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	На тиждень		9,5			9,5	
	На рік		332,5			332,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	34	31		34	34	
	На рік		1085			1190	
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень		31			31	
	На рік		1081			1085	

**** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Загальний обсяг фактичного навчального навантаження для 7-х класів

Таблиця 3

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	7-А клас			7-Б клас		
		використано закладом	Мінім*	Макс*	використано закладом	Мінімальне *	Максимальне
Мовно-літературна **	На тиждень	12	9	12	12	9	12
	На рік		315	420		315	420
Математична	На тиждень	5	4	6	5	4	6
	На рік		140	210		140	210
Природнича	На тиждень	7	7	9	7	7	9
	На рік		245	315		245	315
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1	1	3	1	1	3
	На рік		35	105		35	105
Громадянська та історична	На тиждень	3	1,5	3	3	1,5	3
	На рік		52,5	105		52,5	105
Технологічна	На тиждень	1	1	2	1	1	2
	На рік		35	70		35	70

Інформатична	На тиждень	1	1	2	1	1	2
	На рік		35	70		35	70
Мистецька	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік		35	105		35	105
Фізична культура***	На тиждень	3	3	3	3	3	3
	На рік		105	105		105	105
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	На тиждень		6,5			6,5	
	На рік		227,5			227,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	35	35		35	35	
	На рік		1225			1225	
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень		32			32	
	На рік		1120			1120	

**** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Загальний обсяг фактичного навчального навантаження для 8-х класів

Таблиця 3

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	8-А клас			8-Б клас		
		використано закладом	Мінім*	Макс*	використано закладом	Мінімальне*	Максимальне
Мовно-літературна **	На тиждень	12	8	12	12	8	12
	На рік		280	420		280	420
Математична	На тиждень	5	4	7	5	4	7
	На рік		140	245		140	245
Природнича	На тиждень	8	8	10	8	8	10
	На рік		280	350		280	350
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1	1	3	1	1	3
	На рік		35	105		35	105
Громадянська та історична	На тиждень	3	2	3	3	2	3
	На рік		70	105		70	105
Технологічна	На тиждень	1	1	2	1	1	2

	На рік		35	70		35	70
Інформатична	На тиждень	2	1,5	3	2	1,5	3
	На рік		52,5	105		52,5	105
Мистецька	На тиждень	1	1	2	1	1	2
	На рік		35	70		35	70
Фізична культура***	На тиждень	3	3	3	3	3	3
	На рік		105	105		105	105
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	На тиждень		6,5			6,5	
	На рік		227,5			227,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	36	36		36	36	
	На рік		1260			1260	
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень		33			33	
	На рік		1155			1155	

**** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-7-х класів складає 3500 годин/навчальний рік, зокрема:

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5 класів – 1085 годин; навчальний рік (35 тижнів)

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6 класів – 1190 годин; навчальний рік (35 тижнів)

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7 класів – 1225 годин; навчальний рік (35 тижнів)

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8 класів – 1260 годин; навчальний рік (35 тижнів)

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9 класів – 1260 годин; навчальний рік (35 тижнів)

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти закладу для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік, зокрема:

- для учнів 10 класів – 1330 годин; навчальний рік (35 тижнів);
- для учнів 11 класів – 1330 годин; навчальний рік (35 тижнів).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів для 5-8-х , 9 класів , для 10-х і 11-го класів.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру кожного рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти, передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну і варіативну складову.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчального плану використовується на підсилення *предметів інваріантної складової*.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту». В закладі середня наповнюваність становить 27 учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу за 5-денним навчальними тижнем. Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до додатку 2 наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за №229/6517, зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012, наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016.

Клас може ділитися на групи під час вивчення української мови, трудового навчання за умови більше 27 учнів у класі, під час вивчення англійської мови дві групи з кількістю не менше 8 учнів у кожній або створення між класних груп, під час проведення практичних занять з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ліцея. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» вчителі формують самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів та матеріально-технічної бази закладу.

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися протягом навчального року за розкладом.

Години варіативної складової (8-11 класи) розподіляються на:

- на додаткові предмети;
- індивідуальні заняття та консультації;
- на поглиблене вивчення предметів,
- введення курсів за вибором, факультативів.

3. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах трьох ступенів навчання. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізовує вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;

- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати

припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими людьми.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати внутрішньо-предметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

3. НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ. МОДЕЛЬНІ НАЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Робочий навчальний план 5-8, 9 та 10-11 класів на 2025-2026 навчальний рік складається на основі наступних типових навчальних програм:

II СТУПІНЬ

Усі обов'язкові результати навчання, визначені Державним стандартом базової середньої освіти в межах певної освітньої галузі, можуть бути реалізовані одним чи кількома навчальними предметами / інтегрованими курсами, для кожного з яких має бути створена модельна навчальна програма.

Модельна навчальна програма (далі - МНП) - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання, зміст навчального предмета / інтегрованого курсу та види навчальної діяльності, рекомендовані для використання в освітньому процесі.

Модельні навчальні програми розробляють для всього рівня базової середньої освіти (5-9 класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5-6 класи) та циклу базового предметного навчання (7-9 класи).

Рекомендацією для використання модельної навчальної програми в освітньому процесі закладів освіти, що забезпечують здобуття повної б загальної середньої освіти, є надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

Вимоги до МНП визначені в додатку 6.

Поданий у додатку 5 перелік МНП є базовим і може бути доповнений іншими МНП, яким буде надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» в установленому порядку.

Спираючись на МНП, заклад освіти може розробляти навчальні програми предметів, білінгвальних курсів, Інтегрованих (зокрема міжгалузевих) курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними МНП. Формування змісту навчальних предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Навчальні програми, розроблені на основі МНП, затверджує педагогічна рада закладу освіти.

5-8 КЛАС

Предмет	Клас	Назва модельної програми	Автор чи авторський колектив
Українська мова	5-6	«Українська мова. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.
	7-9	«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)
Українська література	5-6	«Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т.О., Пахаренко В.І., Слижук О.А.
	7-9	«Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т.О., Пахаренко В.І., Слижук О.А.
Зарубіжна література	5-9	«Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.

Іноземна мова (англійська мова)	5-9	«Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зиморя І.М., Мойсюк В.А., Трифан М.С., Унгрян І.К., Яковчук М.В.
Іноземна мова (німецька мова)	5-9	«Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.
Друга іноземна мова (англійська, німецька)	5-9	«Друга іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.
Математика	5-6	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
Алгебра	7-9	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
Геометрія	7-9	«Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	5-6	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Коршевнік Т.В.
Географія	6, 7	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.
Біологія	7-9	«Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.
Фізика	7	«Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)
Хімія	7	«Хімія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Григорович О.В.
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	5-6	««Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Гущина Н.І., Василяшко І.П.
	7-9	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для	Гущина Н.І., Василяшко І.П.

		закладів загальної середньої освіти	
Етика	5-6	«Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ашортія Є.Д., Желіба О.В., Козіна Л.Є.
Вступ до історії України та громадянської освіти	5	Вступ до історії України та громадянської освіти	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.
Інтегрований курс «Історія України . Всесвітня історія»	6	Історія України. Всесвітня історія.	Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Малещенко Т.В., Щупак І.Я., Майорський В.В.,
Історія України	7-9	«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.
Всесвітня історія	7-9	«Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Щупак І. Я., Посулько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелещенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.
Громадянська освіта	6-9	«Громадянська освіта 6-9 клас»	Васильків І.Д., Кравчук В.М., Танчин І.З.
Інформатика	5-6	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Морзе Н.В., Барна О.В.
	7-9	«Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бондаренко О.О., Ластовецький В.В., Пилпчук О.В., Шестопапов Є.А.)
Технології	5-6	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
	7-9	«Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.
Інтегрований курс «Мистецтво»	5-6	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л.М., Просіна О.В.
	7-9	«Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.
Фізична культура	5-6	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та ін.

	7-8	«Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Малечко Т. А., Омельяненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші
--	-----	---	---

9 - А Б				
	Українська мова	70	Українська мова. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Київ «Освіта» 2013, зі змінами, наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Українська література	70	Українська література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Київ «Освіта» 2013, зі змінами наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Зарубіжна література	70	Зарубіжна література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Київ «Освіта» 2013, зі змінами, наказ МОН від 07.06.2017 № 804 (зі змінами)
	Іноземна мова	70	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5-9 класи	Київ, 2017, зі змінами, наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Історія України	52,5	«Історія України. 5-9 класи»	Наказ МОН від 21.02.2019 № 236
	Всесвітня історія	35	«Всесвітня історія. 7-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 р. № 804
	Основи правознавства	35	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Київ, 2016, зі змінами, наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Мистецтво	35	Мистецтво. 5-9 класи. (оновлена) Навчальна програма для ЗНЗ.	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Алгебра	105	Математика. Навчальна програма для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Геометрія	70	Математика. Навчальна програма для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Біологія	70	Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804

	Географія	52,5	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів: Географія. 6-9 класи.	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Фізика	105	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів: Фізика. 7-9 класи. (оновлена)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Хімія	70	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 7-9 класи (оновлена)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Трудове навчання	35	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. (оновлена)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Інформатика	70	Інформатика. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
	Основи здоров'я	35	Основи здоров'я 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804

Предмет	Назва програми (автор)	Клас	Гриф
Українська мова	Навчальна програма "Українська мова (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Українська Література	Навчальна програма "Українська література (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Іноземна мова (англійська)	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи Іноземна мова Рівень стандарту Академічний рівень Профільний рівень	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Зарубіжна Література	Зарубіжна література. Рівень стандарту	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

Історія України	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України 10-11 класи»	10-11	Наказ МОН від 21.02.2019 №236
Всесвітня історія	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 10-11 (рівень стандарту)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Громадянська освіта	Навчальна програма "Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)" (Тамара Бакка, Наталія Беца, Поліна Вербицьк, Оксана Волошенюк, Раїса Євтушенко, Тетяна Мелешенко, Олександр Мокрогуз, Олег Муза, Вікторія Павловська-Кравчук, Тетяна Ремех, Елла Ситник, Наталія Ступницька, Ольга Педан-Слепухіна)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Мистецтво	Навчальна програма для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти "Мистецтво. 10-11 клас" (рівень стандарту)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Алгебра і початки аналізу Геометрія	Навчальна програма "Математика (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Біологія і екологія	Біологія і екологія. 10-11 класи (рівень стандарту) навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Географія	Географія. 10-11 клас. Рівень стандарту	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Фізика	«Фізика» (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу Національної академії педагогічних наук під керівництвом Локтева В.М.	10-11	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
Астрономія	«Астрономія» (рівень стандарту, авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.)	10-11	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
Хімія	Хімія. 10-11 класи (рівень стандарту) навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (колектив авторів)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Інформатика	Навчальна програма "Інформатика (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 10-11 класи» (рівень стандарту) (авт. М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексейчук, В.В. Деревянко, В.М. Єрмолова, В.О.Сілкова)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
------------------	--	-------	---------------------------------

Перелік підручників для 5-9 класів

5 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Прим.
1	Українська література	Калинич О.В	2022	
2	Українська мова	Голуб Н.Б.	2022	
3	Зарубіжна література	Ніколенко О.М.	2022	
4	Англійська мова 5-й рік навчання	Джоана Коста	2022	

5	Англійська мова 1-й рік навчання	Пахомова Т.Г.	2022	
6	Німецька мова 5-й рік навчання	Сотнікова С.І.	2022	
7	Німецька мова 1-й рік навчання	Басай Н.П.	2022	
8	Вступ до історії	Щупак І.Я.	2022	
9	Етика	Данилевська О.М.	2022	
10	Математика	Істер О.С.	2022	
11	Природознавство	Коршевнюк Т.В.	2022	
12	Безпека, здоров'я та добробут	Гущина Н.І.	2022	
13	Інформатика	Корнієнко М.М.	2022	
14	Мистецтво	Гайдамака О.В.	2022	
15	Технології	Ходзицька І.Ю.	2022	

6 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Прим.
1	Українська література	Калинич О.В.	2023	
2	Українська мова	Заболотний О.В.	2023	
3	Зарубіжна література	Ніколенко О.М.	2023	
4	Англійська мова	Джонна Коста	2023	
5	Англійська мова(друга іноземна мова)	Пахомова Т.Г.	2023	

6	Історія України Всесвітня історія.	Щупак І.Я.	2023	
7	Німецька мова	Сотнікова С.І.	2023	
8	Німецька мова (друга іноземна мова)	Сотнікова С.І.	2023	
9	Математика	Істер О.С. ч.1,2	2023	
10	Безпека, здоров'я та добробут	Гущина Н.І.	2023	
11	Географія	Гільберг Т.Г.	2023	
12	Етика	Данилевська О.М.	2023	
13	Інформатика	Морзе Н.В.	2023	
14	Пізнаємо природу	Коршевніук Т.В.	2023	
15	Мистецтво	Масол Л.М.	2022	
16	Технології	Ходзицька І.Ю.	2023	

7 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Прим.
1	Українська мова	Заболотний О.В.	2024	
2	Українська література	Калинич О.В.	2024	
3	Зарубіжна література	Ніколенко О.М.	2024	
4	Англійська мова	Джонна Коста	2024	

5	Англійська мова(друга іноземна мова)	Морська-КучмаМ. О.	2024	
6	Німецька мова	Сотнікова С.І.	2024	
7	Німецька мова (друга іноземна мова)	Сотнікова С.І.	2024	
8	Історія України	Хлібовська Г.М.	2024	
9	Всесвітня історія	Щупак І.Я.	2024	
10	Алгебра	Істер О.С.	2024	
11	Геометрія	Істер О.С.	2024	
12	Інформатика	Морзе Н.В., Біос Дж.Е.	2024	
14	Безпека, здоров'я та добробут	Гущина Н.І.	2024	
15	Біологія	Задорожній К.М.	2024	
16	Географія	Гільберг Т.Г.	2024	
17	Хімія	Попель П.І.	2024	
18	Фізика	Баряхтар В.Г.	2024	
19	Мистецтво	Гайдамака О.В.	2024	
20	Технології	Ходзицька І.Ю.	2023	

8 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Прим.
1	Українська література	Заболотний О.В.	2025	
2	Українська мова	Калинич О.В.	2025	
3	Зарубіжна література	Ніколенко О.М.	2025	

4	Англійська мова	Джонна Коста	2025	
5	Англійська мова(друга іноземна мова)	Морська-Кучма М.О	2025	
6	Німецька мова	Сотнікова С.І.	2025	
7	Німецька мова (друга іноземна мова)	Сотнікова С.І.	2016	
8	Безпека, здоров'я та добробут	Гущина Н.І.	2025	
9	Історія України	Хлібовська Г.М.	2025	
10	Громадянська освіта	Васильків І.Д.	2025	
10	Всесвітня історія	Щупак І.Я.	2025	
11	Біологія	Задорожній К.М.	2025	
12	Географія	Гільберг Т.Г.	2025	
13	Геометрія	Істер О.С.	2025	
14	Алгебра	Істер О.С.	2025	
15	Фізика	Баряхтар В.Г.	2025	
16	Хімія	Григорович О.В.	2025	
17	Інформатика	Біос Дж.Е.	2025	
18	Мистецтво	Гайдамака О.В.	2025	
19	Технології (технічні види праці)	Ходзицька І.Ю.	2025	

9 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Прим.
1	Українська мова	Авраменко О.М.	2017	
2	Українська література	Авраменко О.М.	2017	
3	Зарубіжна література	Волощук Є.В.	2017	

4	Англійська мова	Карп'юк О.Д.	2017	
5	Англійська мова(друга іноземна мова)	Кучма М.О.	2017	
6	Німецька мова	Сотнікова С.І.	2017	
7	Німецька мова (друга іноземна мова)	Сотнікова С.І.	2017	
8	Історія України	Власов В.С.	2017	
9	Всесвітня історія	Полянський П.Б.	2017	
10	Основи правознавства	Наровлянський О.Д	2017	
11	Алгебра	Прокопенко Н.С.	2017	
12	Геометрія	Єршова А.П.	2017	
13	Фізика	Сиротюк В.Д.	2017	
14	Біологія	Остапченко О.І.	2017	
15	Хімія	Савчин М.М.	2017	
16	Географія	Бойко В.М.	2017	
17	Основи здоров'я	Бойченко Т.Є.	2017	
18	Інформатика	Ривкінд Й.Я.	2017	
19	Мистецтво	Масол Л.М.	2017	

Перелік підручників для 10-11 класів

10 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік	Прим.
			видання	
1	Українська літ. (р.ст)	Авраменко О.М.	2018	

2	Українська мова (р.ст)	Глазова О.П.	2018	
3	Зарубіжна література (р. ст.)	Ковбасенко Ю.І.	2018	
4	Англійська мова (р. ст.)	Карп'юк О.Д.	2018	
5	Англійська мова (друга іноземна мова)	Кучма Л.М.	2018	
6	Німецька мова (р.ст)	Сотнікова С.І.	2018	
7	Німецька мова (друга іноземна мова)	Сотнікова С.І.	2018	
8	Всесвітня історія (р. ст.)	Полянський П.Б.	2018	
10	Історія України (р.ст.)	Власов В.С.	2018	
11	Фізика (р. ст.) 10 кл.	Сиротюк В.Д	2018	
12	Алгебра (р. ст.)	Мерзляк А.Г.	2018	
13	Геометрія(р.ст)	Єршова А.П.		
14	Хімія (р. ст.)	Савчин М.М.	2018	
15	Громадянська освіта (р. ст.)	Гісем О.О.	2018	
16	Біологія і Екологія (р.ст.)	Остапченко Л.І.	2018	
17	Географія (р. ст.)	Кобернік С.Г.	2018	
18	Інформатика (р. ст.) 10 (11) кл.	Морзе Н.В.	2018	
19	Захист України (р. ст.)	Герасимів І.М.	2018	
20	Захист України (р. ст.)	Гудима А.А.	2018	
21	Мистецтво (р.ст)	Масол Л.М.	2018	

11 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Прим.
			я	

1	Українська мова (р.ст.)	Авраменко О.М.	2019	
2	Українська літерат. (р. ст.)	Авраменко О.М.	2019	
3	Зарубіжна літерат. (р. ст)	Ніколенко О.М.	2019	
4	Англійська мова (р. ст)	Нерсисян М.А.	2019	
5	Англійська мова (друга іноземна мова)	Кучма Л.М.	2019	
6	Німецька мова (р.ст)	Сотнікова С.І.	2019	
7	Німецька мова (друга іноземна мова)	Сотнікова С.І.	2019	
8	Історія України (пр. р.)	Власов В.С.	2019	
9	Всесвітня історія (р. ст.)	Полянський П.Б.	2019	
10	Алгебра (р.ст)	Мерзляк А.Г.	2019	
11	Геометрія(проф.р.)	Нелін Є.П.		
12	Біологія і Екологія (р. ст.)	Остапченко Л.І.	2019	
13	Хімія (р. ст.)	Савчин М.М.	2019	
14	Географія (р. ст.)	Довгань Г.Д.	2019	
15	Фізика (р. ст.)	Бар'яхтар В.Г.	2019	
16	Астрономія (р. ст.)	Сиротюк В.Д.	2019	
17	Захист Вітчизни (р. ст.)	Гудима А.А.	2019	
18	Захист Вітчизни ОМЗ (р. ст.)	Гудима А.А.	2019	

На основі навчальної програми з курсу за вибором, предмета (інтегрованого курсу) (затвердженої педагогічною радою) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Розділ V

1. Організація роботи з учнями з особливими освітніми потребами.

Відповідно до Закону України «Про освіту» (ст.3,53,55,25), Закону України «Про повну загальну середню освіту»(ст.26, з метою реалізації Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 червня 2024 р. № 527-р; Постанови КМУ №957 від 15.09.2021 «Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», Постанови КМУ №483 від 26.04.2022 «Про затвердження змін до порядків, затверджених постановами КМУ України від 10 квітня 2019 №530 і від 15 вересня 2021 №957», наказу МОН України від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Примірною положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої та дошкільної освіти», листа МОН України №1\3710-22 від 28.03.2022 «Про роботу інклюзивно-ресурсних центрів та організацію освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами у період воєнного стану» та Методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2024-2025 навчальному році (лист МОН №6/679-24 від 03.09.2024) і з метою створення оптимальних умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб та можливостей, забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах, виходячи із висновків ІРЦ організовано освітній процес у 1-Б; 2-В; 3АБ; 4АБ; 5Б; 7В; 9А класах, відповідно даної освітньої програми з додаванням корекційно-розвиткової складової.

Інклюзивне навчання організовано у 1-Б класі для Бабинець Максима (кл.керівник Шагінова І.К.) за модефікованою програмою, в 2-В Васюти Павла, (кл.керівник Боднар І.І.) за адаптованою програмою, в 2-В для Шарабана Тимофія (кл. керівник Боднар І.І.) за адаптованою програмою , у 3-А класі для Неймета Віктора (кл. керівник Баркасі М.В) за адаптованою програмою, у 3-Б класі для Делегано Ігора (кл. керівник Цанько Т.В) за адаптованою програмою, 3-Б класі для Лакатош Софії (кл. керівник Цанько Т.В) за адаптованою програмою, в 4-А класі для Левчака Віталія (кл.керівник Дрогобецька Н.І.) за модефікованою програмою, в 4-А класі для Грищенко Софії (кл.керівник Дрогобецька Н.І.) за адаптованою програмою, в 4-Б класі для Пазуханича Назара (Кл. керівника Варга Н.В.) за адаптованою програмою, для Чернявського Іллі (кл. керівник Варга Н.і.) за модефікованою програмою, 5-Б класі для Чорія Матвія, Бистрицької Юляни (кл. керівник Іванчо А.П.) за адаптованою програмою, у 7-В класі Бродовича Ростислава (кл. керівник Шутка Н.С.) за

адаптованою програмою у 9-А класі для Ковача Віктора (кл. керівник Сайко В.І.) за модефікованою програмою.

Діти з ООП: Клюєва Анна учениця 2-Б класу, Горват Денис учень 5-Б класу та Сідор Віталій учень 6-А клас навчаються на індивідуальній формі навчання (сімейна), та Ревіс Максим учень 3-А класу навчається на індивідуальній формі навчання (сімейний патронаж).

Для забезпечення ефективності навчально-виховного процесу класів з інклюзивним навчанням залучені наступні фахівці:

1.	1-Б	Бабинець Максим Михайлович	IV рівень підтримки	Лелик Н.І.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
2.	2-В	Васюта Павло Олегович	III рівень підтримки	Мурис Т.Р.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
3.	2-В	Шарабан Тимофій Васильович	II рівень підтримки	Мурис Т.Р.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
4.	3-А	Неймет Віктор Вікторович	II рівень підтримки	Бігун М.В.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
5.	3-Б	Делеган Ігор Ігорович	III рівень підтримки	Санто В.В.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
6.	3-Б	Лакатош Софія	II рівень підтримки	Санто В.В.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
7.	4-А	Левчак Віталій Михайлович	IV рівень підтримки	Кисельова Л.І.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
8.	4-А	Грищенко Софія Андріївна	III рівень підтримки	Кисельова Л.І.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
9.	4-Б	Пазуханич Назар Васильович	III рівень підтримки	Лендел Я.С.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
10.	4-Б	Чернявський Ілля	IV рівень підтримки	Лендел Я.С.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
11.	5-Б	Бистрицька	II рівень	Попович Н.І.	Вчитель – дефектолог

		Уляна Володимирівни	підтримки		Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
12.	5-Б	Чорій Матвій Ярославович	II рівень підтримки	Попович Н.І.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
13.	7-В	Бродовича Ростислав Юрійович	III рівень підтримки	Гонак Т.В.	Вчитель – дефектолог Бенцин М.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.
14.	9-А	Ковач Віктор Михайлович	IV рівень підтримки	Грігаші Ельвіра Миколаївна	Вчитель – логопед Юрса Н.Ю. Практичний психолог – Синишина М.Ю.

У Освітній програмі застосовуємо таке тлумачення термінів, яке зазначає Закон України «Про освіту»:

✓ особа з особливими освітніми потребами - особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту;

✓ інклюзивне навчання - система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Метою інклюзивного навчання є реалізація права дітей з особливими освітніми потребами на освіту, їх соціалізація та інтеграція у суспільство, залучення сім'ї до участі в освітньому процесі.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

✓ здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня у середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;

✓ забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;

✓ створення інклюзивного освітнього середовища (сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей);

✓ розумне пристосування - запровадження, якщо це потрібно в конкретному випадку, необхідних модифікацій і адаптацій з метою забезпечення реалізації особами з особливими освітніми потребами конституційного права на освіту нарівні з іншими особами;

✓ створення позитивного мікроклімату у закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями;

- ✓ забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- ✓ надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальної програми розвитку.

З метою підвищення ефективності навчального процесу запроваджено корекційно-розвиткова складова Індивідуальної програми розвитку кожної дитини, якою регламентується організація системної реабілітаційної роботи з учнями (вихованцями): розвиток слухового сприймання; розвиток мовлення; корекція розвитку; соціально-побутове орієнтування; розвиток комунікативної діяльності і творчості; фізичний розвиток (ЛФК). Така робота передбачає вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, і потребує впровадження особистісно орієнтованих програм навчання та реабілітації за індивідуальним та диференційованим підходом. Під час освітнього процесу з застосуванням технологій дистанційного навчання корекційно-розвиткова складова Індивідуальної програми розвитку кожної дитини здійснюється враховуючи технічні та фізіологічні можливості кожного здобувача освіти з особливими освітніми потребами.

№ п/п	Корекційні програми	Автори	Затверджено
1.	Програми з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція когнітивного розвитку) для 1-4 класів спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти	Сак Т., Прохоренко Л.	наказ МОН України від 26.07.2018 №814
2.	Програми з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 класів спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти	Омельченко І., Федорович Л.	наказ МОН України від 26.07.2018 №814
3.	Програми з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 1-4 класів спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти	Бабяк О.	наказ МОН України від 26.07.2018 №814
4.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку.	Шеремет Б., Сак Т., Соколова Г., Маматова З., Сак Т., Прохоренко Л.	наказ МОН України від 04.04.2017 №526
5.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку.	Омельченко І. Федорович Л.	наказ МОН України від 26.09.2016 №1148

6.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція когнітивного розвитку) для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку.	Логвінова І., Кучеренко О.	наказ МОН України від 26.09.2016 №1148
----	---	-------------------------------	--

Розділ VI

1. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до Закону України «Про освіту» (частина 3 статті 41) у Мукачівському ліцеї №8 визначено, що система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- постійний моніторинг змісту освіти;

- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу закладу;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища НВК;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів

- **Звітування**

За результатами самооцінювання готуються висновки (які є складовою щорічного звіту про діяльність закладу освіти) і визначаються шляхи вдосконалення освітньої діяльності (які стануть частиною річного плану роботи на наступний навчальний рік).

- **Планування, визначення шляхів удосконалення**

шляхи вдосконалення стають одним із джерел для розроблення річного плану роботи закладу освіти.

2. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому методів навчання та педагогічних технологій

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу освіти та відображає їх в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. У 2024/2025 н. р. за заявами батьків, враховуючи умови воєнного стану, залежно від умов та стану у закладі організовано змішаний спосіб навчання для учнів 1-11 класів.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, інтерактивні форми і методи навчання — дослідницькі, інформаційні, проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуативні вправи, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі (зкладах) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується на підставі Індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, який розробляють педагогічні працівники у взаємодії з учнем чи ученицею та/або його чи її батьками (особами, які їх замінюють); його схвалює педагогічна рада закладу освіти, затверджує керівник і підписують батьки (особи, які їх замінюють).

З метою належної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формують класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною, вечірньою формою здобуття освіти, із навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою.

Учні, які належать до національних меншин України, мови яких є офіційними мовами Європейського Союзу, та реалізують право на навчання з відповідними мовами в державних, комунальних чи корпоративних закладах освіти, можуть здобувати базову середню освіту відповідними мовами національних меншин, за винятком навчальних предметів / інтегрованих курсів, пов'язаних із вивченням української мови, української літератури та історії України, які вивчають державною мовою.

В освітньому процесі мова національних меншин (так само, як і національна символіка кожної національної меншин (спільноти) може використовуватися в закладі освіти, у якому є класи (групи) з навчанням мовами національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, на перервах, під час церемонії першого дзвінка, проведенні гуртків, концертів, флешмобів, інших заходів, зустрічей, засідань тощо, у процесі створення іміджу закладу, зокрема на його вебсайтк

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні справи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбіновані уроки.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії,

віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних

очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Крім того великого значення на сьогоднішній день набуває аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу.

Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

- подолання інертності мислення,
- перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Актуальними для організації освітнього процесу в 2025-2026 р. є такі ідеї дитиноцентризму:

- ✓ відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;
- ✓ активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;
- ✓ практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- ✓ відмова від орієнтації навчально-виховного процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- ✓ виховання вільної незалежної особистості;
- ✓ забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- ✓ впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

3. Показники (вимірники) реалізації

На рівні закладу розроблена система показників (внутрішній моніторинг, директорські контрольні роботи, усне опитування заздалегідь розробленими питаннями, короткотривалі самостійні роботи, анкетування), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний „продукт” діяльності ліцею відповідає „моделі” випускника. При цьому об'єктами контролю є:

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін (2 рази на рік);

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, бібліотека, їдальня, наявність інтернету (2 рази на рік);
- якість проведення навчальних занять, вивчення системи роботи педагогічних працівників (1 раз на 5 років), тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль (згідно окремого гафіка);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають „Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти”, які є обов’язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, моніторинги – кожного семестра, ДПА – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробуваннях – протягом навчального року);
- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);
- продовження навчання (аналіз продовження навчання випускниками (1 раз на рік).

Передбачені результати базової середньої освіти

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, як-от: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

На реалізацію мети діяльності Закладу при складанні навчального плану використано таблиці до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, які у повному обсязі включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні, та варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні, індивідуальні та

групові заняття відповідно освітніх потреб учнів.

Розділ VII

2. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання – структурний елемент процесу навчання, який відповідно до принципів систематичності, послідовності, міцності знань здійснюється протягом певного періоду навчання. Зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу.

Основні принципи оцінювання: справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та доброчесне.

Справедливе оцінювання рівня навчальних досягнень учнів – це одна із найважливіших складових уроку. По-перше, кожен учитель чітко визначає мету оцінювання: навіщо потрібна оцінка. По-друге, формулює для себе критерії та стандарти оцінювання

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання. В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти поточне (формувальне) оцінювання (оцінювання для навчання) та підсумкове оцінювання (семестрове, річне). Формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, вміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі **початкової освіти** проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів **початкової освіти**, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Оцінюванню здобувачів базової середньої освіти та профільної середньої освіти підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового (базового) освітнього компонента та вибірково-обов'язкові предмети навчального плану відповідного ступеня.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили **здобуття базової середньої освіти, або профільної середньої освіти** відповідно до вимог Державного стандарту здійснюється шляхом **державної підсумкової атестації**.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на **ключові компетентності і наскрізні вміння** та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державними стандартами відповідного ступеня.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованому оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Опис інструментарію оцінювання учнів базової освіти

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання результатів навчання предметів / інтегрованих курсів вибіркового освітнього компонента здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу освіти.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та в оцінювальних судженнях. Оцінювання здійснюють за визначеними критеріями, які дають змогу встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні й учениці.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів й учениць, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснюють відповідно до загальних критеріїв оцінювання та галузевих критеріїв, у яких ураховано характеристики груп загальних результатів навчання відповідної освітньої галузі.

Оцінювання здійснюють із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність і процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, педагоги визначають з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого

курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема.

Технології та підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності, що спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюють відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та створених на його основі МНП із застосуванням різних способів і засобів для визначення рівня досягнення результатів навчання для певної групи результатів або її складників, а також змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом).

Оцінювання результатів навчання здійснюють із застосуванням таких способів і засобів:

- усного (опитування індивідуальне, групове тощо);
- письмового (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази тощо, а також діагностувальні роботи, диктанти й ін.);
- практичного (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей з використанням електронних засобів навчання тощо);
- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками).

Семестрове оцінювання здійснюють за групами результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Річне оцінювання здійснюють на підставі семестрового за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі чи учениці щороку. Заклад освіти може самостійно визначати інструментарій, шкали оцінювання. У разі запровадження власної шкали оцінювання результатів навчання заклад освіти має визначити та оприлюднити правила переведення у 12-бальну шкалу оцінювання.

У рамках академічної свободи педагогічні працівники Мукачівського ліцею №8 закладу здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Розділ VIII ДОДАТКИ

Додаток №1

Структура 2025/2026 навчального року

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у закладах загальної середньої освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у *День знань - 1 вересня*, триває *не менше 175 навчальних днів*.

I семестр: 01.09.2025 – 26.12.2025

II семестр: 12.01.2026 – 29.05.2026

Канікули

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» тривалість канікул у закладах освіти протягом навчального року не може становити менше 30 календарних днів.

Осінні: 25.10.2025 – 02.11.2025

Зимові: 27.12.2025 – 11.01.2026

Весняні: 04.03.2026 – 12.04.2026

Останній дзвінок - 29 травня 2025 року

Навчальні екскурсії та навчальна практика здійснюватимуться для учнів відповідно до «Методичних рекомендацій щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів» (Лист МОН України №1/9-61 від 06.02.2008) протягом навчального року.

Додаток №2

РЕЖИМ РОБОТИ
на 2025/2026 навчальний рік

Заклад освіти працює за п'ятиденним робочим тижнем.
Навчання організовано в одну зміну за змішаною формою.
Початок занять о 08 год.30 хв.
Гурткова робота за окремим графіком.

Тривалість уроків:

1 клас – 35 хвилин;
2-4 класи – 40 хвилин;
5-11 класи - 45 хвилин.

РОЗКЛАД ДЗВІНКІВ		
Початкова школа		Середня школа і старша школа
1 клас	2-4 клас	5-11 клас
1 урок - 8.30 – 9.15	1 урок – 8.30 - 9.20	1 урок – 8.30 – 9.15
2 урок - 9.30 – 10.05	2 урок – 9.30 - 10.10	2 урок – 9.25 – 10.10
3 урок - 10.25 – 11.00	3 урок – 10.25 - 11.05	3 урок – 10.30 – 11.15
4 урок - 11.15 – 11.50	4 урок – 11.25 - 12.05	4 урок – 11.35 - 12.20
5 урок - 12.00 – 12.35	5 урок – 12.30 - 13.10	5 урок – 12.30 – 13.15
6 урок - 12.40 - 13.25	6 урок – 13.15 - 13.55	6 урок – 13.25 – 14.10
	7 урок – 14.00 - 14.45	7 урок – 14.15 – 15.00
		8 урок – 15.05 – 15.50

У ДОКУМЕНТІ «ОСВІТНЯ ПРОГРАМА»

Мукачівського ліцею №8

на 2025-2026 навчальний рік

прошито та пронумеровано

_____ **сторінок**

Директор ліцею

Андріана БОЙКО